

Na wielkanocny stół jajka od szczęśliwych kur
str. 12-13

Podwójne obywatelstwo: „tak” dla UE i NATO, „nie” – dla Rosji i Białorusi
str. 18

KURIER WILEŃSKI

4-5 kwietnia 2023 r.

Nr 39 (19250)

Cena 0,80 euro

**18. rocznica śmierci papieża:
„Jan Paweł II jest dla nas ważny”**

str. 4

Fot. Waldemar Dowejko, Wilnoteka.lt

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

www.kurierwilenski.lt www.facebook.com/kurier.wilenski www.instagram.com/kwmag/

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

**Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44**

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt).

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Sekretarz redakcji:
Liucija Stankevičiūtė
(l.stankeviciute@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedrojc, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Anna Pieszko, Antoni
Radczenko, Witold Janczys,
Marian Paluszkiwicz — fotoreporter

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata [tel. 260 84 44, kolport@
kurierwilenski.lt], Jolanta Balkiewicz —
reklama [tel. 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt].

Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski“
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis“

Nakład: 3000 egz.

*Materiałów niezamówionych redakcja nie
zwraça. Zastrzega sobie prawo
do skracania i adiacji tekstów.
Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Opinie Czytelników zawarte w ich listach
nie zawsze są zbiedzne z opinią redakcji.*

Redaktor dyżurny: Alicja Klonowska,
Apolinary Klonowski

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2021.

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2022.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Aleksander Borowik

Przy pięknej okazji 8 marca pisaliśmy o niesprawiedliwości wynagrodzeń kobiet na tle zarobków mężczyzn na Litwie. Prawie 16 proc. — taka jest różnica płciowo-płacowa w strefie prywatnej. W budżetówce też nie jest idealnie — ponad 10 proc. na niekorzyść kobiet.

Komentarz dnia

Unijna równopłaca

Tymczasem Unia Europejska znów chce udowodnić, że jest potrzebnym „nowotworem”. Jednakowe płace dla kobiet i mężczyzn! Nowe przepisy mają wywierać presję na pracodawców, którzy będą musieli wziąć na siebie większą odpowiedzialność za przejrzystość wynagrodzeń i usuwanie nierówności związanych z płcią.

Ludzie, to znaczy europosłanki i europosłańcy, jak wy wszystkich ogarniecie?!

I tu ulga dla małych firm, bo tylko większe — zatrudniające ponad 100 pracowników, będą musiały raportować. Ale gdyby różnica w wynagrodze-

niach kobiet i mężczyzn przekraczały już 5 proc. (a dlaczego nie np. 0,5?), musiałyby przywrócić równowagę finansową.

Kraje członkowskie będą mogły nakładać grzywny na pracodawców (i ministerstwa?) łamiących przepisy (już widzę rzeszę nowych euroetatów), a pracownicy będą mieli prawo do rekompensaty. Teoretycznie równa płaca jest zapisana w unijnych traktatach od czasu utworzenia Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej w 1957 r.

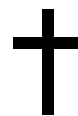
Ruszyło martwe ciele ogonem, którego matka (jak w tym wierszu) też nie doczekała... ■

Wyrazy współczucia

dla Pana dr. hab. Jarosława Wołkonowskiego, prof. UwB,

z powodu śmierci **Mamy**

składa Dyrekcja i pracownicy Filii UwB w Wilnie

Czesiu!

Twój śpiew i uśmiech zawsze pozostaną z nami.
Wędruj beztrudnie po niebieskiej dziedzinie.
Rodzinie, przyjaciółom z Klubu Włóczęgów Wileńskich
i wszystkim pozostającym w żałoci po

Ś.P. Czesławie Sokołowskim

**wyrazy współczucia składają towarzysze wypraw
z Akademickiego Klubu Turystycznego „Kroki” ze Szczecina**

„Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą”
(ks. Jan Twardowski)

Śmierć bliskiej osoby jest zawsze niezwykle trudnym przeżyciem,
dlatego przesyłamy wyrazy głębokiego żalu, współczucia i wsparcia

Szanownej Pani Teresie Sawiel

z powodu śmierci **Męża**

Łączymy się w modlitwie z **Rodziną,**
która przeżywa czas próby i rozłąki z najbliższą osobą.

Grono pedagogiczne Gimnazjum im. Anny Krepsztul w Butrymańcach

Pozarządowa organizacja ochrony zwierząt „Tušti narvai” na placu Kudirki w Wilnie zorganizowała akcję społeczną „Uwięzione w klatkach”, podczas której widzowie oglądali „krwawy” i szokujący występ „uwięzionych” w klatce gimnastyczek Fot. Julius Kalinskas, ELTA

1,2 proc. od podatku dochodowego dla „Kuriera Wileńskiego”

Apelujemy do Czytelników o przekazanie na redakcję „Kuriera Wileńskiego” tych 1,2 proc. od wpłaconego w 2022 r. do PIP podatku dochodowego. Płatnika podatku to nic nie kosztuje, a dla nas jest wydatną pomocą. Twoja pomoc, Czytelniku, będzie znacznym wsparciem naszych skromnych redakcyjnych sił.

Jak można wesprzeć „Kuriera Wileński”? Wystarczy do 2 maja br. złożyć elektronicznie wniosek FR0512. Możemy go przekazać za pośrednictwem EDS (Elektroninio deklaravimo sistema) po wejściu na stronę <https://deklaravimas.vmi.lt>, wybierając Deklaravimas > Pildyti formą. Wniosek złożony po 2 maja br. nie będzie rozpatrywany. Zostanie on także od-

rzucany, jeżeli w terminie przed 2 maja nie złożymy deklaracji podatkowej GPM311 za 2022 r. Dodatkowe informacje dotyczące składania deklaracji FR0512 można uzyskać na stronie www.vmi.lt lub telefonicznie pod nr tel. 1882.

Aby wypełnić wniosek FR0512 należy wpisać kod identyfikacyjny naszej redakcji (įmonės kodas 300073186) ■

„Jest tylko jeden sposób na szczęście — żyć dla innych”

L. Tolstoj

Z okazji Pięknego Jubileuszu Szanownemu
Rektorowi Polskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Wilnie,

Profesorowi Ryszardowi Kuźmie

słuchacze składają płynące z serca najserdeczniejsze życzenia: zdrowia na długie lata, dobrych pomysłów, wytrwałości i cierpliwości w pracy z Senioriami.

Dziękujemy za tytaniczny trud, za dzielenie się wiedzą i doświadczeniem włożone od podstaw założenia i kierowania naszą uczelnią w ciągu 30 lat.

JEST PAN NAJWIĘKSZYM AUTORYTETEM DLA NAS!

Niech Matka Ostrobramska Pana miłością otacza, a Anioł swe skrzydła roztacza, a Bóg w zdrowiu niech zachowa, niech się spełniają Pana marzenia, a smutek i cierpienia idą w zapomnienie.

Wdzięczni słuchacze PUTW w Wilnie

Imieniny

4 kwietnia

Adelajdy, Ambrożego, Benedykta, Izydora, Platona, Teodula, Wyszeniega, Zdziermira

5 kwietnia

Borzywoja, Ireny, Jeremiego, Jeremiasza, Julianna, Katarzyny, Kresencji, Marii, Tristana, Wincentego

Cytat dnia

„Nikt nie powinien ingerować i dążyć do zniszczenia woli społeczeństwa gruzińskiego. Nikt nie powinien dawać Rosji nadziei, że Gruzja będzie dla niej łatwym celem” — w poniedziałek, 3 kwietnia, powiedziała prezydent Gruzji Salome Zurbiszwili podczas konferencji prasowej w Wilnie.

Liczba dnia

5000

krzewów i sadzonek

drzew trafi do mieszkańców samorządu wileńskiego, którzy chcą zazielenić podwórka przy swoich blokach mieszkalnych

18. rocznica śmierci papieża: „Jan Paweł II jest dla nas ważny”

Ilona Lewandowska

18. rocznicę śmierci św. Jana Pawła II Polacy uczcili licznymi wydarzeniami upamiętniającymi papieża i wyrażającymi wdzięczność za jego pontyfikat. W Wilnie centrum obchodów stał się kościół Ducha św., w którym w 1993 r. Jan Paweł II spotkał się z rodakami.

SPOSÓB NA WYRAŻENIE WDZIĘCZNOŚCI

„Pragnęliśmy dać wyraz wdzięczności Ojcu św. za to wszystko, czego dokonał; wyrazić wdzięczność Panu Bogu za jego niezwykły pontyfikat” – mówił w kościele Ducha św. ks. Jarosław Wąsowicz, salezjanin, który zainicjował uroczystości rocznicowe w Wilnie wspólnie ze Stowarzyszeniem Pilsy Patrioci.

„My Polacy szczególnie mamy dziękować Ojcu św., ale także i Litwini, bo dzięki papieżowi upadł komunizm w Europie Środkowo-Wschodniej i zawdzięczając jego determinacji, możemy dzisiaj żyć w wolnych krajach, cieszyć się tą wolnością” – podkreślał kapłan.

Zgodnie z zapowiedziami organizatorów po mszy w hołdzie Ojcu św. wystąpił Paweł Piekarczyk, który wykonał kilka piosenek, wśród których znalazły się utwory przypominające naukę papieża.

WYRAZ DUCHOWEJ ŁĄCZNOŚCI Z POLSKĄ

— To było dla mnie bardzo wzruszające, piękne wydarzenie. Msza św., później koncert Pawła Piekarczyka i nasza wspólna modlitwa przy pomniku Jana Pawła II pokazują, że Jan Paweł II jest dla nas ważny. Jest dla nas ważny jako Polaków, ale także dla wszystkich narodów, które uwolniły się spod brzemienia Związku Sowieckiego — komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” ks. Jarosław Wąsowicz.

— My w Wilnie modliliśmy się o błogosławieństwo dla Polski i Litwy

Po mszy św. uczestnicy uroczystości udali się do nuncjatury apostolskiej, gdzie znajduje się pomnik Jana Pawła II **Fot. Facebook**

za wstawiennictwem św. Jana Pawła II. Bardzo się cieszę, że mogliśmy razem z mieszkańcami Wileńszczyzny modlić się w kościele Ducha św., bo jest to miejsce szczególne, gdzie papież 30 lat temu spotkał się z Polakami. Po mszy św. udaliśmy się do nuncjatury apostolskiej, gdzie znajduje się pomnik Jana Pawła II i odmówiliśmy tam koronkę do Miłosierdzia Bożego. Był to wyraz naszej duchowej łączności z Polską, ze wszystkimi miejscami, gdzie odbywały się uroczystości upamiętniające Jana Pawła II. Dzisiaj odbyło się w całej Polsce bardzo wiele uroczystości upamiętniających Jana Pawła

18. rocznicę śmierci św. Jana Pawła II Polacy uczcili licznymi wydarzeniami upamiętniającymi papieża i wyrażającymi wdzięczność za jego pontyfikat. W Wilnie centrum obchodów stał się kościół Ducha św., w którym w 1993 r. Jan Paweł II spotkał się z rodakami.

II. Największy marsz odbył się w Warszawie, do niego nawiązywało także hasło naszego spotkania „Wilno-Warszawa — Wspólna sprawa”. Rzeczywiście, kiedy śledzi się relacje z tych wydarzeń, widać, że były ważne, uczestniczyły w nich wielotysięczne tłumy — zauważa salezjanin.

MARSZE PAPIESKIE I MODLITWA

Marsze papieskie zorganizowano też m.in.: w Krakowie, Wrocławiu, Lublinie, Gdańsku, Kaliszu, Tarnowie, Szczecinie, Gorzowie Wielkopolskim, Białymstoku. W wielu miejscowościach odbyły się wieczorne spotkania modlitewne. Jednym z najważniejszych punktów obchodów 18. rocznicy śmierci św. Jana Pawła II była wieczorna modlitwa przed Cudownym Obrazem Matki Bożej na Jasnej Górze, którą poprowadził abp Waław Depo.

Jan Paweł II zmarł w wigilię Niedzieli Bożego Miłosierdzia 2 kwietnia 2005 r. o godz. 21.37 w Watykanie w wieku 84 lat. Jego pontyfikat trwał 26 lat. Kościół ogłosił go świętym 27 kwietnia 2014 r., dziewięć lat po śmierci i trzy lata po beatyfikacji. ■

Wsparcie symboliczne, ale potrzebne – komputery dla polskiej szkoły od Orlen Lietuva

Justyna Giedrojć

Należąca do PKN Orlen spółka Orlen Lietuva jest największym płatnikiem podatków na Litwie. Dla spółki cele społeczne są tak samo ważne jak cele biznesowe.

— Orlen Lietuva stara się wspomagać nie tylko duże organizacje społeczne, wspierać projekty o skali ogólnolitewskiej, ale także wspomagać lokalne społeczności, miejscowe szkoły, zarówno polskie, jak i litewskie — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” dyrektor generalny Orlen Lietuva Michał Rudnicki.

Przekazane dla Gimnazjum im. św. Jana Pawła II komputery nie są nowe, ale są sprawne.

— Z tego, co porozumiewaliśmy się z panem dyrektorem Adamem Błaszkiwiczem, są to komputery, które są tu bardzo potrzebne. Bardzo się cieszę, że udało nam się nawiązać współpracę z tą szkołą. Orlen Lietuva wspiera zarówno litewskie szkoły, jak i szkoły polskie i takie wsparcie jest dla nas naprawdę wielką przyjemnością. Możemy pokazać, że realizujemy w ten sposób jedną z wartości PKN Orlen, odpowiedzialność za społeczeństwo, wśród którego prowadzimy działalność. Jest to wsparcie symboliczne, ale na pewno bardzo potrzebne, dlatego z taką radością i przyjemnością to przekazujemy — zaznacza Michał Rudnicki.

W poprzednich latach spółka PKN Orlen przekazywała komputery dla szkół w rejonie możejskim.

— Jeżeli chodzi o polskie szkoły, to nie jest pierwszy przypadek. Trzy lata temu partia komputerów trafiła do jedynej polskiej szkoły w rejonie święciańskim, czyli do szkoły w Podbrodziu. Jeżeli chodzi o polskie szkoły w Wilnie, jest to pierwszy raz, ale nie jest to pierwszym wsparciem udzielanym przez nas dla polskich szkół na Wileńszczyźnie. Prowadzimy

W ub. tygodniu spółka Orlen Lietuva przekazała komputery oraz laptopy dla uczniów Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie.

współpracę ze szkołą im. Czesława Miłosza w Pakieniu — wyjaśnia Michał Rudnicki.

PKN Orlen Lietuva udziela różnego rodzaju wsparcia.

— Jesteśmy otwarci. Zbieramy wnioski i potem w miarę możliwości staramy się zaspokoić potrzeby. W tym przypadku są to tylko komputery, ale na przykład w porozumieniu z Fundacją PKN Orlen ufundowaliśmy wakacje dla dzieci z tej szkoły, prezenty świąteczne. Nasza współpraca na polu edukacyjnym jest oczywiście znacznie szersza, dlatego że Orlen Lietuva jest stałym partnerem Akademii Biznesu, która do pandemii Covid-19 była organizowana rok po roku, a z tego, co wiem, w tym roku również się odbędzie — podkreśla dyrektor generalny Orlen Lietuva.

Gimnazjum im. św. Jana Pawła II złożyło także do spółki Orlen Lietuva wniosek o wsparcie projektu „Ekologiczna przyroda”. Jest to projekt integracyjny uczniów, rodziców oraz nauczycieli. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

Dyrektor generalny Orlen Lietuva Michał Rudnicki

Gimnazjum im. św. Jana Pawła II złożyło także do spółki Orlen Lietuva wniosek o wsparcie projektu „Ekologiczna przyroda”. Jest to projekt integracyjny uczniów, rodziców oraz nauczycieli.

Spółka Orlen Lietuva przekazała komputery oraz laptopy dla uczniów Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie

Zamach w Petersburgu. Wewnętrzne rosyjskie porachunki?

Antoni Radczenko

Strona ukraińska oświadczyła, że jego śmierć jest wewnątrzrosyjską walką o władzę i wpływy. Wcześniej Tatarski odbywał karę pozbawienia wolności za napad na bank.

Do eksplozji doszło w niedzielę wieczorem w kawiarni „Street Bar”, gdzie Władlen Tatarski miał wieczór autorski. Tatarski był jednym z najbardziej znanych prokremlowskich blogerów wojennych, jego kanał w serwisie Telegram śledziło ponad pół miliona osób.

WALKA O WŁADZĘ

Strona ukraińska poinformowała, że nie ma nic wspólnego z zamachem. „W Rosji się zaczyna... Pająki zjadają się wzajemnie w słoiku. »Kiedy wewnętrzny terroryzm stanie się instrumentem wewnętrznej walki politycznej« w kraju zakreconych śrub to była kwestia czasu, jak pęknięcie nabrzmiałego wrzodu. Rosję czekają nieodwracalne procesy i Smuta 2.0. A my mamy robić swoje” — napisał na Twitterze doradca Zełenskiego, Mychajło Podolak.

Strona rosyjska natomiast o zamach oskarżyła ukraińskie służby specjalne. „Dochodzenie z pewnością odpowie na pytania, tym niemniej, mamy podstawy do mówienia o ukraińskim śladzie” — oświadczył szef Komitetu Spraw Zagranicznych Dumy FR, Leonid Słuckij. Czołowy rosyjski propagandysta Władimir Sołowiow również powiedział, że w zamachu jest zauważalny „styl SBU”.

Amerykański think tank Instytut Studiów nad Wojną (ISW) w najnowszym raporcie napisał, że zamach może być sygnałem ostrzegawczym dla szefa najemniczej Grupy Wagnera, Jewgienija Prigożyna, „który w coraz większym stopniu krytykuje rosyjskie propagandowe tezy na temat wojny na Ukrainie, a nawet pośrednio sygnalizował zainteresowanie prezydenturą w Rosji”. Think tank zwraca

W zamachu w Sankt Petersburgu zginął prokremlowski bloger wojenny Władlen Tatarski.

Do eksplozji doszło w niedzielę wieczorem w kawiarni „Street Bar”, gdzie Władlen Tatarski miał wieczór autorski. Fot. EPA-ELTA

uwagę, że eksplozja wydarzyła się w kawiarni, której kiedyś właścicielem był Prigożyn i nadal była kojarzona z jego strukturami biznesowymi.

Litewski analityk Marius Laurinavičius uważa, że zamach jest częścią walki o władzę w rosyjskich elitach. „Możemy z całą pewnością powiedzieć, że są to wewnętrzne »razborki« (rosyjskie slangowe określenie słowa „porachunki” — przy. red.) tych wyrodków” — napisał na Facebooku ekspert ds. Rosji.

Według ISW rosyjskie władze mogą wykorzystać zabójstwo do wzmocnienia autocenzury w Rosji. Zabójstwo nasili podziały w kręgach Z-bloggerów, co będzie działać na korzyść Kremla, zainteresowanego dalszym wzmocnieniem kontroli nad przestrzenią informacyjną, m.in. przez wyciszenie krytycznych wobec dyktatora autorów.

KIM BYŁ TATARSKI?

Jak podaje opozycyjna „Novaya gazeta. Europe” Władlen Tatarski (prawdziwe imię i nazwisko — Maksim Fomin) urodził się w Makejewce w Ukrainie. W 2014 r. siedział w

więzieniu za napad na bank. Kiedy na wschodzie Ukrainy rozpoczął się konflikt zbrojny, Tatarski uciekł z więzienia i dołączył do prorosyjskich separatystów. Co prawda później ponownie trafił do więzienia, ale już kontrolowanego przez separatystów. Został ułaskawiony przez ówczesnego prezydenta Donieckiej Republiki Ludowej Aleksandra Zacharczenkę i wyjechał do Moskwy, gdzie opublikował kilka książek. Tatarski był na uroczystości na Kremlu, kiedy Władimir Putin podpisywał dekret o przyłączeniu okupowanych terytoriów. Zasłynął wówczas z wypowiedzi: „Wszystkich pokonamy, wszystkich zabijemy, wszystkich ograbimy; wszystko będzie tak, jak lubimy”.

W minioną niedzielę doszło też do eksplozji w okupowanym przez wojska rosyjskie Melitopolu. Agencja Ukrinform, powołując się na mera miasta, podała, że doszło do sześciu wybuchów na terenie lokomotywowni. Ładunki wybuchowe podobno były rozmieszczone w warsztatach naprawy sprzętu wojskowego, a także w magazynach paliwa i amunicji. ■

Rozstrzygnięto konkurs „My jesteśmy NATO”

Honorata Adamowicz

31 marca odbyło się wręczenie nagród uczestnikom konkursu „My jesteśmy NATO”, który odbył się z okazji 19-lecia wejścia Litwy do Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego. Już po raz piąty w ramach konkursu zbierane są refleksje młodego pokolenia dorastającego w niepodległym państwie na temat znaczenia członkostwa naszego kraju w Sojuszu Północnoatlantyckim.

NIE JEST TAK ŁATWO NALEŻEĆ DO NATO

„Gdy mówimy: my jesteśmy NATO, to jakby pozdrawiamy jeden drugich, jakby cieszymy się tym, jesteśmy dumni. Coś osiągnęliśmy, jesteśmy inni. Nie jest tak łatwo należeć do NATO. Takie państwa jak Szwecja czy Finlandia podążają ciężką drogą, żeby zostać członkami NATO. A w tamtych czasach dla Litwy i innych państw bałtyckich zostać członkami NATO było po prostu marzeniem. Wydawało się, że to marzenie jest nierealne. Ale świat zmieniał się i w 2002 r. przyjechał prezydent Stanów Zjednoczonych George W. Bush i w wileńskim Ratuszu wypowiedział takie słowa, że każdy, kto wybierze Litwę za wroga, ten wybierze Stany Zjednoczone jako wroga. Pamiętam, że wtedy ludzie ze łzami w oczach słuchali tego zdania i rozumieli, ile w nim jest siły i zobowiązania” — powiedział podczas uroczystości wiceprzewodniczący Sejmu RL Paulius Saudargas.

RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ

Organizatorami konkursu są Departament Mobilizacji i Oporu Obywatelskiego przy Ministerstwie Obrony Narodowej oraz „Kurier Wileński”. Podstawowym celem konkursu jest zachęcanie uczniów do zainteresowania się tematyką bezpieczeństwa narodowego i obronności, historii czasów nowożytnych, a także zapoznanie młodzieży z działalnością NATO i rozwijanie postaw obywatelskich.

Sylwia Syrnicka (druga od lewej) i Emilia Kuncewicz (druga od prawej) odebrały nagrody za zdobycie III miejsca w konkursie „My jesteśmy NATO”
Fot. Ilona Šilenkova, Irs.lt

Rajmund Klonowski, współorganizator konkursu, publicysta, dziennikarz wielojęzycznej telewizji regionalnej BM TV, prezes Federacji Mediów Polskich na Wschodzie, w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” podkreślał rolę Polaków jako pełnoprawnych współtwórców bezpieczeństwa i dobrobytu.

— Konkurs, którego współorganizatorem jest „Kurier Wileński”, liczy sobie już pięć lat. Co roku rośnie zainteresowanie nim i liczba nadesłanych prac, w tym prac w języku polskim. Jest dla mnie szczególnie ważne, że młodzi Polacy mogą w swoim ojczystym języku dzielić się swoimi przemyśleniami na temat bezpieczeństwa naszego kraju, a są to przemyślenia głębokie i dojrzałe. Nie jest możliwa bezpieczna i prawdziwie suwerenna Litwa bez zaangażowania w ten proces Polaków jako pełnoprawnych współtwórców tego bezpieczeństwa i dobrobytu. Historia pokazuje, że razem jesteśmy w stanie robić rzeczy wielkie, a skłócenie — słabniemy i dopuszczamy do wielkich tragedii. W tym roku pojawiła się możliwość pisania wypracowań także w języku niemieckim — zaznacza Rajmund Klonowski.

Andrzej Dudziński, I Radca, Chargé d'affaires a.i. Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie, powiedział, że wypracowań było nie tylko więcej,

ale były one też lepsze w porównaniu do ubiegłych lat. „Chcę podziękować przede wszystkim nauczycielom i uczniom za ich włożoną pracę w wypracowania. My z naszym Attaché Obrony bardzo długo myśleliśmy, jakie prace wybrać jako najlepsze. Udało się nam to zrobić, poziom prac jest naprawdę bardzo wysoki i to bardzo cieszy” — powiedział Andrzej Dudziński podczas wręczenia nagród.

ZWYCIĘZCY KONKURSU W GRUPIE SZKÓŁ POLSKICH

Zwycięzcą konkursu w grupie uczniów szkół polskich został uczeń Gimnazjum im. Józefa Ignacego Kraszewskiego w Wilnie Arnold Wojcinowicz. Podczas uroczystości uhonorowania laureatów w Sejmie towarzyszył mu nauczyciel historii tego gimnazjum, Waldemar Szelkowski.

II miejsce w konkursie w grupie polskiej zdobył Edwin Zabięto z Gimnazjum im. św. Jana Bosko w Jałowiec w rejonie wileńskim, III miejsce — Emilia Kuncewicz z Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie oraz Sylwia Syrnicka z Gimnazjum im. Józefa Ignacego Kraszewskiego w Wilnie. ■

Kiermasz wielkanocny w Jaszunach

Anna Pieszko

W sobotę poprzedzającą Niedzielę Palmową w Jaszunach odbył się kiermasz wielkanocny. Był to dobry moment, żeby przed zbliżającym się świętem nabyć piękną palmę wielkanocną, ale też spróbować upleść sobie taką palmę własnoręcznie pod okiem palmiarki Agaty Kołodziejczyk.

W oficynie należącej do pałacowego zespołu dworskiego w Jaszunach chętni mogli wziąć udział w specjalnych przedświątecznych warsztatach. Ilona Tuniewicz, specjalistka etnografii Centrum Kultury Samorządu Rejonu Solecznickiego, poprowadziła zajęcia z malowania pisanek woskiem. Tajniki wicia tradycyjnych palm wileńskich przybliżyła palmiarka Agata Kołodziejczyk.

— To było naprawdę przyjemne, że na zajęcia przyszły osoby szczerze zainteresowane wiciem palm. Były to zarówno osoby dorosłe, jak i młodzież oraz dzieci. Pokazałam dorosłym, jak się wykonuje kilka naszych podstawowych wileńskich wzorków, jak np. korona Kazimierza czy serduszko wileńskie. Najmłodszy poznał nieco prostsze wzory. Bardzo cieszy, że dzieci zawsze dodają do swojej palmy coś od siebie, potrafią wymyślić coś nowego, niezwykłego. Dziecięce palemki są bardziej kolorowe i fantazyjne. Przyjemnie też obserwować emocje, które towarzyszą ludziom przy powstawaniu ich palemek. To jest piękne — mówi palmiarka w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

Pani Agata pochodzi z rodziny, w której tradycja wicia palm była przekazywana z pokolenia na pokolenie. Przejęła ją od swojej mamy Oli Kunickiej, która z kolei nauczyła się tej sztuki od Jadwigi Kunickiej, wybitnej palmiarki wileńskiej, wkładającej całe swe serce w wykonanie niezwykłych palm.

— Wicie palm było nieodłączną częścią mego dzieciństwa. Zbieranie roślinek, ich suszenie i wicie towarzyszyło mi od zawsze. Obserwowałam to i nawet nikt nie musiał mnie tego uczyć, po prostu żyłam z tym od dziecka i było to dla mnie bardzo naturalne. Przez pewien okres miałam prze-

„Wicie palm było nieodłączną częścią mego dzieciństwa” — mówi Agata Kołodziejczyk Fot. salcininkai.lt

rwę w wiciu i już myślałam, że nie będę do tego wracać, bo jest to bardzo, bardzo pracochłonne zajęcie. Ale kiedy po dłuższej przerwie zrobiłam sobie palmę, poczułam niezwykłą satysfakcję. Miałam uczucie powrotu do korzeni, do tradycji, tak jakby babcia znowu była z nami. Miałam wrażenie, że babcia chciałaby, żeby to rzemiosło było kontynuowane w naszej rodzinie — opowiada Agata Kołodziejczyk.

— Prowadząc warsztaty z wicia palm, spodziewamy się zawsze, że może po kilku latach z tego nasionka coś wykiełkuje — dodaje palmiarka.

Tymczasem w nowo otwartym świrnie należącym do zespołu pałacowego w Jaszunach miał miejsce kiermasz wielkanocny, połączony z wystawą pięknych oryginalnych prac twórców ludowych. Można tu było podziwiać drewniane rzeźby z Muzeum Etnograficznego im. Marii Znamie-

rowskiej-Prüfferowej w Toruniu, eksponaty ze Stowarzyszenia „Dangaus sodai”, palmy podwileńskie, pisanki Audry Vaicekauskienė, twórczość Sauliusa Lampickasa, Jonasa Bugailiškisa i Dainiusa Mačiokasa.

Na kiermaszu królowały oczywiście palmy wileńskie, można też było nabyć dzieła rzemiosła artystycznego: wiklinowe koszyki, drewniane naczynia, wyroby z ceramiki, oryginalną biżuterię lub uszyte ręcznie zabawki. Nęciły smaki i zapachy rozmaitych wyrobów spożywczych: litewskiego czarnego chleba, miodów, sera, wędlin czy ryb.

Kiermasz wielkanocny w Jaszunach odbył się po raz pierwszy. Oby stał się w tym miejscu piękną świąteczną tradycją. ■

TVP
WILNO

■ Na kiermaszu królowały oczywiście palmy wileńskie Fot. autorka

Dzieci z „Lelewela” odwiedziły redakcję. Wyszły z upominkami!

Apolinary Klonowski

Do redakcji „Kuriera Wileńskiego” wraz z wiosną wpadły nie tylko promyki słoneczne, ale i jedno z najjaśniejszych promyków Wileńszczyzny — dzieci z polskiego Gimnazjum Inżynierskiego im. Joachima Lelewela w Wilnie! Przyszły z polskim słowem, a wyszły także z polskim słowem — drukowanym!

Wycieczka zaczęła się od historii „Kuriera”. Dowiedziały się, że trafiły do redakcji akurat w urodziny dziennika — w tym roku bowiem polski dziennik obchodzi 70-lecie istnienia. Powstał w 1953 r. jako „Czerwony Sztandar”, na fali odrodzenia narodowego przeszedł transformację w „Kurier Wileński”.

Uwaga, rozpoczynamy druk!

Z kraula po historii wypłynęliśmy na tematy bardziej teraźniejsze. Porozmawialiśmy o Pocopotku, rubryce dla dzieci w naszej gazecie. Mieliśmy okazję posłuchać, jak dzieci czytały porady Pucółki!

Żeby nie pozostawać w świetle opowiadań, drukarnia wypełniła się

hukiem — ciach! po papierze, szuch! po gazecie — i tak świeżo drukowane słowo polskie powędrowało do rąk naszych najmłodszych czytelników. Do duetu dziennika i magazynu „KW” dołączył tegoroczny kalendarz

jubileuszowy. Dzieci były ciekawe, czy zdjęcie z wycieczki ukaże się w gazecie. Myślę, że będą zatem zadowolone móc zobaczyć siebie na papierze. Dziękujemy za odwiedziny i zapraszamy ponownie! ■

■ Nikt z redakcji nie wyszedł bez upominków, które trochę rozjaśniają dni przesilenia wiosennego **Fot. Andrzej Podworski**

Nowy system skanowania biletów odwołany

Nieuzgodniona ze społeczeństwem decyzja spółki Susisiekimos paslaugos, by zobowiązać pasażerów komunikacji miejskiej do każdorazowego skanowania nawet biletów długoterminowych została odwołana.

„W Wilnie zmian w systemie skanowania biletów w trolejbusach i autobusach nie będzie” — powiedział nowo wybrany stołeczny mer Valdas Benkunskas.

Pomimo zapewnień pracowników spółki Susisiekimo paslaugos, że nowy system ma być bardziej przyjazny dla pasażerów oraz przynieść same korzyści, dyrektor spółki Gintaras Macijauskas także poinformował o odwołaniu planowanych ulepszeń. „Uwzględniając reakcję mieszkańców stolicy na wdrożenie zmian w systemie skanowania biletów postanowiliśmy zrezygnować z naszych planów” — powiedział Macijauskas.

Obecnie bilet długoterminowy należy tylko raz aktywować zakładając do skanera. Wówczas na ekranie kasownika pasażer widzi ostateczny termin ważności biletu — datę i godzinę. Raz aktywowanego biletu nie trzeba za każdym razem skanować. Każdorazowo wchodząc do autobusu czy trolejbusu skanować należy wyłącznie bilety jednorazowe.

W końcu maja miał być wdrożony nowy system skanowania biletów. Wówczas bilet dostępny w aplikacjach mobilnych oraz na karcie Vilnius/JUDU, zarówno długoterminowy jak i jednorazowy wymagałby skanowania podczas każdego przejazdu komunikacją miejską, niezależnie od tego, czy bilet został już aktywowany. Tego rodzaju systemy są już wdrożone w Kownie i Kłajpedzie.

Taka decyzja wywołała oburzenie mieszkańców stolicy. Powstało wirtualne forum, na którym wilnianie poddali ostrej krytyce decyzję o zmianie obecnego układu. Podkreślano, że nowe estońskie aparaty do skanowania biletów, na zakup których wydano 8 mln euro, znacznie utrudnią podróżowanie transportem miejskim — dzieci będą stale zapominały za każdym razem skanować bilet, a wielu mieszkańców w ogóle zrezygnuje z podróżowania komunikacją miejską.

Modernizacja nowego systemu miała pomóc m.in. przy analizie przepływu pasażerów na różnych kierunkach, w różnych godzinach. Po zachowaniu starego systemu statystyki podróży niezbędne do właściwej organizacji ruchu na stołecznych ulicach „będą zbierane w inny sposób”. ■

Opr. J. G.

Komitet ONZ wzywa Litwę do działań antydyskryminacyjnych

Jak pisał portal L24.lt, Komitet ONZ ds. społecznych, kulturalnych i pomocy humanitarnej wezwał Litwę do podjęcia pilnych działań w celu zmniejszenia na Litwie zjawiska dyskryminacji mniejszości narodowych.

Anna Pieszko

„Te uwagi Komitetu ONZ skierowane do władz Litwy, do rządu, pokazują, że nie jest wszystko w porządku” — wskazuje posłanka Rita Tamašunienė w rozmowie z naszym dziennikiem.

Komitet wyraził zaniepokojenie faktem, że na Litwie regularnie spada liczba przedstawicieli mniejszości narodowych: Polaków, Rosjan i Białorusinów. Komitet wyraził również zaniepokojenie z powodu doniesień o nierównym traktowaniu mniejszości narodowych i braku ich ochrony prawnej.

— Z pewnością Komitet ONZ bardzo słusznie ocenia to, co się dzieje, wyraża zaniepokojenie tym, czego jeszcze na Litwie nie zrobiono. Słuszne jest zaniepokojenie faktem, że spada liczba przedstawicieli mniejszości narodowych na Litwie, w państwie demokratycznym, gdzie występuje ich ochrona i mniejszości narodowe mają szerokie możliwości. Z pewnością te liczby nie mogą tak drastycznie maleć — ocenia Rita Tamašunienė, posłanka na Sejm RL z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin.

W przekonaniu polityk, na niskie dane statystyczne liczby przedstawicieli mniejszości narodowych miał wpływ ostatni spis powszechny ludności na Litwie, który został przeprowadzony przez Departament Statystyki bez zwyczajowego udziału rachmistrzów spisujących każdego obywatela bezpośrednio, tylko odbył się drogą elektroniczną, w sposób wybiórczy, przez co ostateczne dane dotyczące dokładnej liczby obywateli Litwy polskiej narodowości zostały zaniżone.

Polska społeczność na Litwie, największa mniejszość narodowa w kraju, niejednokrotnie stawiała w obronie swych praw

— Dobrze się stało, że polska mniejszość narodowa na Litwie przeprowadziła własny spis ludności, koordynowany przez ZPL, który zweryfikował dane i wskazał na lepsze wyniki statystyczne — przypomina posłanka.

Według Departamentu Statystyki, Polacy na Litwie stanowią dziś 6,5 proc. populacji. Są oni w kraju największą mniejszością. Rosjanie stanowią 5 proc. ogółu mieszkańców Litwy (w 2011 r. — 5,81), Białorusini — 1 proc. (w 2011 r. — 1,19 proc.). Na dzień 1 stycznia 2021 r. na Litwie mieszkało 2,81 mln mieszkańców.

Liczba Polaków, obywateli Litwy, od ostatnich trzech dziesięcioleci stale się kurczy. W 1989 r., gdy sporządzono ostatni spis mieszkańców ZSRR, na Litwie mieszkało 258 tys. osób narodowości polskiej. W 2001 r., kiedy przeprowadzono pierwszy spis ludności w niepodległej Litwie,

liczba spadła do 234 tys. W ciągu kolejnych 10 lat liczba Polaków na Litwie zmniejszyła się do 200 tys. 317 osób. Zgodnie z danymi ostatniego spisu powszechnego z 2021 r., liczba Polaków na Litwie jest szacowana na nieco ponad 183 tys.

BRAK USTAWY O MNIEJSZOŚCIACH NARODOWYCH

1 stycznia 2010 r. straciła moc prawną Ustawa o mniejszościach narodowych RL. Luka ta nie została dotychczas wypełniona. Nadal brak jest przepisów, które w sposób kompletny regulowałyby kwestie statusu i ochrony praw mniejszości narodowych na Litwie.

— Komitet ONZ wyraża zaniepokojenie i apeluje o przyjęcie Ustawy o mniejszościach narodowych. Jest ona zgłaszana na porządek dzienny do każdej sesji sejmowej.

10.>>

Wiemy, że jest zarejestrowanych wiele wariantów tej ustawy. Ministerstwo po raz kolejny pochyliła się nad projektem ustawy, tylko że my nie możemy zapoznać się z treścią tego projektu. Nad projektem pracowało kolejno Ministerstwo Kultury i Ministerstwo Sprawiedliwości. Trwa przepychanka polityczna z jednego resortu do innego, żeby w ogóle uniknąć tego zgłoszenia i przyjęcia ustawy o mniejszościach narodowych – komentuje Rita Tamašunienė.

„Komitet zaleca państwu podjęcie niezwłocznych działań i środków w celu rozwiązania tych problemów, przyspieszenia przyjęcia Ustawy o mniejszościach narodowych, w międzyczasie zaś do podjęcia skutecznych środków do pełnej ochrony mniejszości narodowych, w tym ich języka, religii, kultury i tożsamości” – cytuje portal L24.lt uwagi komitetu ONZ względem Litwy.

USŁUGI OŚWIATOWE DO POPRAWKI

– Komitet ONZ wezwał również Litwę do polepszania dostępności usług oświatowych. Dbanie o język ojczysty, kulturę i religię, to, co jest najważniejsze dla każdego narodu, wynika z dostępności usług oświatowych. Dlatego ta uwaga Komitetu ONZ jest bardzo słuszna. W demokratycznym państwie niedopuszczalne jest, kiedy występują otwarte działania przeciwko społeczności mniejszości narodowych, kiedy szkoły ryzykują posiadany status, wbrew i prośbom, i protestom społeczności szkolnych w tej lub innej miejscowości. Myślę, że te uwagi Komitetu ONZ skierowane do władz Litwy, do rządu, pokazują, że nie jest wszystko w porządku, a nasze uwagi są akceptowane przez międzynarodowe organizacje – wskazuje Rita Tamašunienė.

– Doskonałości nigdy dosyć – ocenia Krystyna Dzierżyńska, prezes Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”.

– Wystarczy porównać możliwości składania na maturze egza-

minu z języka ojczystego litewskiego w szkołach litewskich i języka ojczystego polskiego w szkołach z polskim językiem nauczania. Uczeń ze szkoły litewskiej składając egzamin maturalny z języka ojczystego ma do wyboru możliwość składania go albo na poziomie podstawowym, albo na poziomie rozszerzonym. Uczeń polskiej szkoły, niestety, składając egzamin z języka ojczystego, który w 2024 r. ma być egzaminem państwowym, może go składać tylko na jednym poziomie. Uważam, że to na pewno nie jest równe traktowanie – wskazuje Krystyna Dzierżyńska.

Jako dyskryminujące zostały ocenione przez społeczność polską wprowadzone w 2011 r. poprawki do ustawy o oświacie, na skutek czego ujednociono egzamin dojrzałości z języka litewskiego i literatury dla maturzystów ze szkół litewskich i szkół mniejszości, mimo nierównych warunków startowych. Obecnie uczniowie szkół mniejszości narodowych składają maturę z języka litewskiego według tych samych wymagań, co w szkołach litewskich jak również uczą się języka litewskiego jako ojczystego, według ujednoczonego programu.

– Dziecko, które przychodzi z rodziny litewskiej, dla którego to jest język ojczysty, nie ma takiego problemu z adaptacją w szkole i z

nauką tego języka. Dzieci z rodzin polskich, co prawda, mają w przedszkolu dodatkowe lekcje języka litewskiego, ale ich wiedza z litewskiego nie jest ta sama. Sądziłiśmy i nadal uważamy, że nauczanie języka litewskiego powinno być dobrze przygotowane, to znaczy muszą być zapewnione odpowiednie podręczniki, odpowiednia metodyka nauczania, przeszkoleni nauczyciele. Jest to ten problem, który, chciałoby się, żeby w państwie był rozwiązany – podkreśla prezes „Macierzy Szkolnej” w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

– Bardzo chcemy nauczyć się dobrze języka państwowego. Z perspektywy lat ubiegłych możemy mówić, że nasi uczniowie dobrze sobie radzili i na studiach w języku litewskim. Nie jest tak, że nie chcemy się uczyć czy nie potrafimy. Jest to kwestia podejścia, odpowiedniego traktowania jednych i drugich – dodaje Krystyna Dzierżyńska.

***

Organizacja Narodów Zjednoczonych, ONZ – organizacja międzynarodowa z siedzibą w Nowym Jorku, powstała w 1945 r. Stawia sobie za cele zapewnienie pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego, rozwój współpracy między narodami oraz popieranie przestrzegania praw człowieka. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

Liczba Polaków, obywateli Litwy, od ostatnich trzech dziesięcioleci stale się kurczy. Komitet ONZ zachęca rząd Litwy do podjęcia skutecznych środków do pełnej ochrony mniejszości narodowych

Na wielkanocny stół jajka od szczęśliwych kur

Aleksander Borowik

Gabrielė Vaitkevičiūtė, kierowniczka organizacji ochrony zwierząt Tušti narvai, mówi, że wybierając jajka na świąteczny stół, należy kierować się nie tylko walorami estetycznymi, ile i etycznymi, czyli pamiętać o warunkach, w jakich powstały: „Na podstawie naszych tegorocznych badań zauważyliśmy tendencję, że warunki hodowli kur mają z roku na rok coraz większy wpływ na decyzje nabywców przy wyborze jaj. Na przykład w 2016 r. badania wykazały, że kwestia ta była ważna tylko dla 9 proc. respondentów, a w ciągu sześciu lat liczba ta potroiła się. Teraz już 30 proc. kupujących zwraca uwagę na warunki hodowli kur. Warto jednak o tym pamiętać nie tylko w okresie przedświątecznym, kiedy to spożywamy większe ilości jajek, ale także przez cały rok”.

„PASZPORT” JAJKA

Wyśmiewana niegdyś, a niesłusznie, unijna dyrektywa wymaga pieczętki z „paszportem” jajka: cyfra klasy, kod kraju (LT – Litwa, LV – Łotwa, itp.) i numer weterynaryjny.

Cyfra 3 – oznacza, że jajko zostało zniesione przez kurę z chowu klatkowego. Kury stoją na podłodze z drucianej siatki i nie mogą swobodnie się poruszać.

Cyfra 2 – kury są trzymane w kurniku i nie mają możliwości wyjścia na świeże powietrze. Mogą jednak swobodnie poruszać się, nie są trzymane w klatkach. Co najmniej jedna trzecia kurnika jest pokryta ściółką, tzw. krejkiem.

Cyfra 1 – oznacza, że jajka zostały zniesione przez kury z wolnego

Jajko to najważniejszy element stołu wielkanocnego. Najlepiej jak „święconka” nie będzie z klatkowej niewoli, a od szczęśliwej kury, co to wolno na słoneczku hasała. Jej jajka, choć droższe, są smaczniejsze i zdrowsze.

■ Do malowania jajek, jak płótno do obrazu, najlepsze są białe Fot. Youtube.com

go wybiegu. Ptaki mogą opuszczać kurnik, w którym mają miejsca na grzędach i ściółce.

Cyfra 0 – oznacza, że jajko pochodzi z hodowli ekologicznej, od kur z wolnego wybiegu, przy czym ich karma pochodzi z upraw ekologicznych.

Na opakowaniu jest też oznaczenie wielkości jajek.

Ta uwaga skierowana jest bardziej do mężczyzn, którzy najczęściej odróżniają tylko kolory jaj – brązowe czy białe. I to oni najczęściej zapominają otworzyć opakowanie i sprawdzić, czy nie ma tam pękniętych czy zepsutych jajek.

Ważne też są numery wielkości jaj.

S – jajka małe, o wadze poniżej 53 g, M – średnie, o wadze 53-63 g, L – duże, o wadze 63-73 g, XL – bardzo duże, o wadze powyżej 73 g.

DOMOWE TESTY

Na opakowaniu, w którym należy jajka przechowywać (żeby nie było kontaktu z innymi produktami!) i na środkowej półce lodówki (nie w drzwiczkach!) jest wskazana data ważności jajek – zazwyczaj 3-tygodniowa.

Najprostszym domowym sposobem na sprawdzenie świeżości jajka jest umieszczenie go w szklance zimnej wody. Gdy jajko od razu opada na dno i leży płasko na bokach, oznacza, że jest bardzo świeże.

Jeżeli jajko na dnie szklanki lekko się przechyliło lub stoi, prawdopodobnie ma już kilka tygodni, jednak nadal możemy je spożywać. Natomiast zepsute i niezdatne do spożycia jajko będzie unosić się na wodzie.

12.>> BIAŁE CZY BRĄZOWE...

Nie ma jednoznacznej odpowiedzi na ten dylemat wielkanocny. Do malowania, jak płótno do obrazu — najlepsze są białe, ale brązowe mają naturalny „podkład” do przyszłych fantazji kompozycyjnych. Poza tym do tradycyjnej zabawy biesiadnej „Czyje mocniejsze?!", najlepsze są jajka małe, brązowe, bo o grubszej skorupce.

KTÓRE ZDROWSZE?

Czy brązowe jaja są zdrowsze niż białe? Często ludzie wybierają te pierwsze, ponieważ uważają, że brązowe są bardziej naturalne i zdrowsze niż białe. Jednak prawda jest taka, że wszystkie jajka są odżywczo bardzo podobne, niezależnie od wielkości czy koloru. Typowe jajko zawiera dużo witamin, minerałów i wysokiej jakości białek, a wszystkie zawierają mniej niż 80 kcal.

Naukowe badania wykazały, że kolor skorupki nie ma znaczącego wpływu na jakość i skład jajka, ale... Środowisko kury może mieć duży wpływ. Na przykład jaja od kur, które są hodowane „na słońcu” zawierają 3-4 razy więcej witaminy D, w porównaniu do jaj z tradycyjnie hodowli przemysłowej.

JAJECZKA I... JAJA!

W sklepach ceny najtańszych jajek kurzych — wielkości M, klasy 2-3 — kosztują ok. 1,80 euro za 10 szt. Klasa ekologiczna — 0, wielkości L jest o niebo droższą — kosztuje już o ponad euro więcej. Ale w sklepach już są stosowane tzw. akcje, okazjonalne zniżki, więc są jajka i po ok. 50 c tańsze.

Do kupienia są też jajka przepiórcze — po 1,19-1,99 euro za dziesiątek. Małe, ale już dekoracyjnie nakrapiane!

Można też zaszać i zadziwić gości jajkiem np. strusia. W zwykłych sklepach takiego dziwa nie ma, ale w Internecie można kupić po... 30 euro! Komplet oferty zamykają jajka czekoladowe po 0,85 c i jajka-świece po 0,70 c.

UKRAIŃSKIE I POLSKIE

Co ciekawe, na półkach litewskich sklepów można kupić jajka i z Ukrainy. Co prawda już nie po zeszłorocznej cenie — 0,79 euro. Dziesiątek białych kosztuje teraz 1,39 euro. Najtaniej jajka kosztują w Polsce, do której wkrótce na okazjonalne zakupy wybiorą się mieszkańcy Litwy. W zależności od sieci sklepowej, klasy i wielkości, jajka kurze kosztują tam od 1,60 do 2,50 euro, a które to przed samymi świętami będą jeszcze tańsze.

„PANI I Z KOGUTEM!”

Wiadomo, najzdrowsze jajka są od kur wiejskich, wesoło gdaćcych na wolności. I do tego pod opieką koguta! Co prawda badania naukowe nie potwierdzają obiegowej opinii, że z kogutem jajka mają mniej cholesterolu, ale faktem jest, że gospodarz

kurnika ma wpływ na zwiększoną produkcję jajek i jakość ich składania przez kury. O zapłodnieniu jaj już nie wspominając...

Najdroższe jajka wiejskie są na terenach podwileńskich, dokąd obecnie trwa intensywna migracja młodych rodzin przesiedleńców. Kupują oni chętnie u gospodyń wiejskich jajka po 2,50-3 euro (z dostawą!).

Jedna rada — zasięgnąć języka u okolicznych mieszkańców, czy oby naprawdę kury są zdrowo hodowane. Zdarzają się bowiem, choć coraz rzadsze, objawy ciemnoty hodowlanej. Co poniektóre właścicielki gdaćcych stad dają swoim podopiecznym kawałki... budowlanych płyt poliuretanowych do ocieplania, tzw. pianoplastu.

Ponoć wówczas skorupki jaj są mocniejsze, ale odnosi się to raczej do łbów zakutych, ale nie tych kurzych... ■

Zmiany w sklepach

„Choć zwykle kupujący, szukając jaj, zwracają w pierwszej kolejności uwagę na cenę i ich termin przydatności do spożycia, teraz coraz częściej oceniają jakość według jeszcze jednego dodatkowego kryterium: cyfry oznaczającej warunki hodowli kur” — mówi Lina Skersytė, rzeczniczka prasowa sieci handlowej Lidl Lietuva, która to ma w planach stopniowe wycofanie jaj z chowu klatkowego, czyli klasy 2-3, do końca 2024 r.

Tymczasem podaź jaj z hodowli ekologicznej i wolnowybiegowej, ze względu na popyt, ma być sukcesywnie zwiększana.

Najczęściej kupowane są najtańsze jajka, niestety, te z „niewolniczej” hodowli...
Fot. Dainius Labutis, ELTA

Agnieszka Wąsikowska: „Dom” to hasło, które prowadziło mnie przez całą opowieść

Najnowszy film dokumentalny Agnieszki Wąsikowskiej pt. „Lila” to portret Lili Kiejzik, reżyserki Polskiego Teatru „Studio”, animatorki kultury, organizatorki międzynarodowych festiwali teatralnych, aktorki i pedagoga, wychowawczyni kilku pokoleń aktorów.

W rozmowie z „Kurierem Wileńskim” reżyserka opowiada o pracy nad dokumentem i spotkaniach z aktorami Polskiego Teatru Studio w Wilnie.

Ilona Lewandowska: Jest Pani autorką wielu dokumentalnych portretów filmowych, w których opowiada Pani o ludziach kultury i sztuki. Czy praca nad filmem, którego bohaterka pochodzi z Wileńszczyzny, była pod jakimś względem inna? Czy czuła Pani jakąś różnicę mentalności Polaków po obu stronach granicy?

Agnieszka Wąsikowska: Nie miałam na pewno żadnych trudności. Nie jestem związana z Wilnem rodzinnie, ale czuję się tu jak w domu. Takie odczucia miałam od początku. Po raz pierwszy byłam tu w związku z innym projektem, który realizowałam z TVP Kultura ok. dwa lata temu i od razu poczułam się jak u siebie. Nie odczułam żadnej bariery, jeśli chodzi o kulturę czy kontekst, po prostu bardzo szybko znalazłam wspólny język z bohaterką filmu i osobami, które ją otaczają.

Lila Kiejzik wspominała, że zmusiła ją Pani do powrotu do Dojlid...

Powiedziała, że zmusiłam? Rzeczywiście, musiałam ją bardzo prosić, żebyśmy tam pojechali. Chciałam, żebyśmy spotkali się z jej dzieciństwem w miejscu, w którym je przeżyła, które jest dla niej ważne. Nie widziałam wcześniej nic o tej miejscowości, ten temat pojawił się w czasie naszej rozmowy w Domu Kultury Polskiej w Wilnie. To była taka dłuższa rozmowa o domu, dzieciństwie, poczułam, że to jest ważne i po prostu chciałam zobaczyć to miejsce. I bardzo się cieszę, że ostatecznie dała się namówić, to było bardzo ważne i dobre doświadczenie.

W filmie wykorzystanych jest wiele materiałów archiwalnych, frag-

■ Agnieszka Wąsikowska z ekipą filmową

Zawsze twórca czy reżyser znajduje coś, co go porusza w opowieści czy życiu danego człowieka. Tutaj ważne było dla mnie to, że ja też wychodzę z teatru. Do filmu trafiłam w drugiej kolejności. Na początku swojej drogi pracowałam jako reżyserka teatralna.

menty spektakli sprzed 20–30 lat. Jak Pani do nich dotarła?

Część materiałów otrzymałam od Edwarda Kiejzika, sporo znalazłam również w archiwum Telewizji Polskiej. To właśnie stare nagrania spektakli, „Dziadów”, „Domu na granicy” czy spotkania z Czesławem Miłoszem, których urywki wykorzystaliśmy w filmie.

Czy ma Pani jakiś swój, wypróbowany sposób tworzenia takiego filmowego portretu?

To zależy od wielu czynników. W przypadku tego filmu nie miałam takich możliwości realizacyjnych ani czasowych, żeby pojechać sobie wcześniej na kilka dni do Wilna, przygotować się, odwiedzić miejsca. Wszystko musieliśmy robić na gorąco, w bardzo krótkim czasie. Ale ja szukam dobrych stron wszelkich okoliczności, wartości i możliwości, jakie przynoszą. Jeśli nie da się wcześniej porozmawiać, wszystko jest bardziej naturalne. Można powiedzieć, że jestem fanką takiego działania, dlatego, że emocje wtedy są żywe. Nigdy bohater nie opowie tego samego drugi raz przed kamerą w bardziej poruszający sposób niż pierwszy. Zawsze ta druga opowieść będzie bardziej ułożona, będzie bardziej przemyślana, pojawia się autocenzura. Tak już jest, że gdy ktoś już pierwszy raz powie jakąś historię, zaczyna myśleć, zastanawiać się: a może dobrze powiedziałem, a może nie?

14.>>

Rzeczywiście, musiałam ją bardzo prosić, żebyśmy tam pojechali. Chciałam, żebyśmy spotkali się z jej dzieciństwem w miejscu, w którym je przeżyła, które jest dla niej ważne. Nie widziałam wcześniej nic o tej miejscowości, ten temat pojawił się w czasie naszej rozmowy w Domu Kultury Polskiej w Wilnie. To była taka dłuższa rozmowa o domu, dzieciństwie, poczułam, że to jest ważne i po prostu chciałam zobaczyć to miejsce.

To nie jest oczywiście reguła, że taka spontaniczna praca lepiej wychodzi, ale istnieje niebezpieczeństwo, że jeśli będziemy zbyt dobrze przygotowani, będziemy coraz dalej od autentyczności.

Tu było ważne to, że ja i Lila jakoś poczułyśmy siebie nawzajem od razu. Nie było takiej bariery, dystansu. To była po prostu naprawdę taka szczerą rozmowa, z dużą otwartością ze strony Lili i muszę za to podziękować.

Co ten film wyróżnia spośród innych portretów, które Pani przygotowała?

Zawsze twórca czy reżyser znajduje coś, co go porusza w opowieści czy życiu danego człowieka. Tutaj ważne było dla mnie to, że ja też wychodzę z teatru. Do filmu trafiłam w drugiej kolejności. Na początku swojej drogi pracowałam jako reżyserka teatralna. I to, co wydaje mi się, że łączy mnie z tym doświadczeniem w Wilnie, to patrzenie na teatr jako na dom, na zespół jako rodzinę. Dla mnie zawsze ten dom, teatr był bardzo ważny. Nie wyobrażałam sobie pracy z innym zespołem niż ten, który jest mój, który znam i traktuję jak rodzinę. Tu odczułam coś bardzo podobnego. Dom to hasło, które prowadziło mnie przez całą tę opowieść. Dom to taka linia, która łączy wszystko: dzieciństwo, wybory życiowe, twórczość i kolejne pokolenia. ■

Rozmawiała Ilona Lewandowska

Fot. Facebook

BIOGRAM ROZMÓWCZYNI

Agnieszka Wąsikowska – reżyserka, scenarzystka, współpracująca z TVP Kultura. Jest autorką m.in. serii filmów „Portrety” – wieloodcinkowego cyklu skupiającego się wokół sylwetek polskich dokumentalistów oraz filmów dokumentalnych jak „Bernard Ładysz. Śpiewaj tylko sercem” czy „Nie mam czasu na niemówność” poświęconego życiu i działalności Marii Grzegorzewskiej.

Premiera filmu „Lila” odbyła się w TVP Kultura w Międzynarodowy Dzień Teatru 27 marca 2023 r. 1 kwietnia widzowie z Wileńszczyzny mogli obejrzeć film w Kinie Pasaka. Wieczór rozpoczął się od wspomnienia zmarłego tydzień wcześniej aktora Polskiego Teatru „Studio” w Wilnie, Czesława Sokołowskiego.

■ Lila Kiejzik powróciła do rodzinnych Dojlid

Rosyjska pop-kultura to miękka siła Kremla

Wileński koncert rosyjskiego rapera Morgenshterna ponownie wywołał dyskusję nt. występów rosyjskich artystów na Litwie.

Antoni Radczenko

Ministerstwo Kultury twierdzi, że dla prokremlowskich wykonawców litewska granica jest zamknięta. Wiktor Denisenko uważa, że podejście Litwy do tej kwestii jest zrozumiałe.

„Stanowisko naszego państwa jest twarde: wjazd wykonawców państwa-agresora z Rosji na Litwę jest niemożliwy. Stanowisko litewskich instytucji kultury w kwestii wykonawców z Rosji również już dawno ukształtowało się” — zapewnia minister kultury Simonas Kairys.

MIĘKKA SIŁA

Resort kultury, jeszcze pod koniec ubiegłego roku, zaapelował do organizatorów koncertów, aby powstrzymali się od współpracy z rosyjskimi wykonawcami. Wcześniej Ministerstwo Kultury Ukrainy zaapelowało do krajów Europy, aby została wstrzymana realizacja projektów kulturowych, gdzie jedną ze stron jest Rosja lub rosyjskie spółki powiązane z państwem finansują lub współfinansują jakikolwiek projekt międzynarodowy.

Wiktor Denisenko z Centrum Badań Dziennikarstwa i Mediów Uniwersytetu Wileńskiego sądzi, że podejście Litwy jest zrozumiałe i naturalne.

— Kultura, w tym również kultura popularna, z pewnością jest elementem tzw. „miękkiej siły”. Jest narzędziem wpływu informacyjnego i emocjonalnego. Dlatego z pewnością musimy ją brać pod uwagę — wytłumaczył w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” ekspert od wojen informacyjnych i zagrożeń hybrydowych.

KONCERT MORGENSHTERNA

Koncert rosyjskiego rapera Morgenshterna, który odbył się w Wilnie

„Wjazd wykonawców państwa-agresora z Rosji na Litwę jest niemożliwy” — twierdzi minister kultury Simonas Kairys

pod koniec marca, wywołał burzę medialną na Litwie. Morgenshtern jest znanym rosyjskim wykonawcą hip-hopowym. W kwietniu 2021 r. ukraińskie Ministerstwo Kultury i Polityki Informacyjnej wniosło rapera na „Listę osób mogących zagrozić bezpieczeństwu narodowemu Ukrainy”, co automatycznie oznacza zakaz wjazdu do kraju. Rok wcześniej w jednym z wywiadów Morgenshtern oświadczył, że „Putin to przystojniaczek — nie dlatego, że coś zrobił dobrego dla kraju i wspiera rząd. Po prostu jest silnym mężczyzną. Tylko tyle”. Poza tym ukraiński resort kultury oświadczył, że wykonawca w swych utworach propaguje narkotyki i przemoc, co może mieć negatywny wpływ na jego słuchaczy. Co prawda, również w kwietniu 2021 r., rosyjskie organy ścigania wytoczyły mu sprawę karną i administracyjną. Wówczas piosenkarz opuścił Rosję. Teraz mieszka w Dubaju.

Kiedy informacja o koncercie przedostała się do mediów, to wów-

czas sala koncertowa „Compensa” odmówiła sali rosyjskiemu wykonawcy. Koncert jednak odbył się — w sali „Pramogų arena”. Na wileńskim koncercie część słuchaczy miało wyeksponowaną literkę „Z”, która jest symbolem rosyjskiej agresji w Ukrainie. Przed salą koncertową protestowali również emigranci z Ukrainy.

EMOCJONALNA REAKCJA

Zdaniem przedstawicieli Ministerstwa Spraw Zagranicznych organizatorzy koncertów rosyjskich wykonawców muszą najpierw zbadać, czy dany artysta wspiera wojnę. „Takie osoby często przyjeżdżają do nas przez wewnętrzne granice UE, mając unijne wize innych państw, dlatego organizatorzy muszą ocenić całość okoliczności” — twierdzi MSZ RL w specjalnym oświadczeniu przygotowanym przez rząd.

16.>>

Wiktor Denisenko zgadza się z resortem spraw zagranicznych.

— Z całą pewnością nasza reakcja na tego typu rzeczy jest nacechowana emocjami. To można zrozumieć, ponieważ chodzi o przedstawicieli kultury państwa, które jest państwem-agresorem. To jest naturalne, że w danej sytuacji, warto przeświecić pod względem określonych kryteriów. Na zasadzie „popiera lub nie popiera agresję wojenną” — wytłuma- czył rozmówca.

ZERWANIE WSPÓŁPRACY Z BIAŁORUSIĄ

Zerwanie współpracy z rosyjski- mi artystami zachodzi nie tylko na szczeblu państwowym. „Wojna w Ukrainie przyniosła wiele zmian: nie organizujemy występów wy- konawców z Rosji; została wstrzy- mana współpraca z zespołami z Białorusi; do programów kultural- nych zostały dodane utwory ukra- ińskie. Kilka razy gościły u nas zaprzyjaźnione kapele z Ukrainy” — czytamy w specjalnym oświad- czeniu rządu wypowiedź dyrek- tora Wielofunkcyjnego Ośrodka Kultury w Niemenczynie Germa- na Komorowskiego.

Zdaniem Komorowskiego miesz- kańcy rejonu lubią różnorodne

eventy. „Rejon wileński, tam gdzie działa Wielofunkcyjny Ośrodek Kultury, cechuje wielokulturo- wość. Tutaj jest przestrzeń, gdzie przedstawiciele wielu kultur mogą spotkać się i tworzyć unikal- ny w skali kraju proces kultural- ny” — podkreślił dyrektor placów- ki kulturalnej.

Dodał, że promowanie wielo- kulturowości jest czymś bardzo ważnym. „Chcąc przybliżyć kul- turę innych narodów, często za- praszamy zagranicznych wyko- nawców: z Polski, Łotwy, Ukrainy, Wielkiej Brytanii. To jest bardzo ważne, aby ci wykonawcy mogli się zaprezentować w naszym re- gionie” — powiedział Komorowski.

Wiktor Denisenko nie zgadza się jednak na absolutny zakaz wjazdu i koncertowania rosyj- skich zespołów oraz wykonawców.

— Nie jestem zwolennikiem ra- dykalnych posunięć, że nie wol- no wpuszczać do naszego nikogo, że żadne koncerty wykonawców z kraju agresora nie mogą mieć miejsca. Jednak ważne jest, aby były występy osób, które na pew- no nie wspierają wojny — do- dał przedstawiciel Uniwersyte- tu Wileńskiego. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

„Wojna w Ukrainie przyniosła wiele zmian: nie organizujemy występów wykonawców z Rosji” — powiedział German Komorowski

Konsultacje prawne dla parafian na Antokolu

Caritas parafii pw. św. Piotra i Pawła w Wilnie prowadzi bezpłatne konsultacje prawne dla osób z parafii, które nie mają możliwo- ści skorzystać z usług płatnego prawnika. Konsultacje odbywają się we środy od godz. 16.00 do 18.00 w salce parafialnej przy ul. Antakalnio 3.

W celu uzyskania konsultacji nale- ży zarejestrować się telefonicznie: +370 698 00738 (od godz. 10 do 15) lub za mailowo: ppbaznycia@gmail.com

Skierowanie lekarskie będzie ważne dłużej

W celu zmniejszenia kolejek w placówkach medycznych, wydłu- żono okres ważności skierowa- nia wystawionego przez lekarza rodzinnego — będzie ono ważne przez pół roku. Dotąd było waż- ne przez 60 dni. Zmiany wejdą w życie już od 1 kwietnia.

Co prawda, dłuższy termin będzie dotyczył wyłącznie skierowań do lekarzy specjalistów, tymczasem skierowania na rehabilitację będą nadal ważne przez 60 dni.

„Okres ważności skierowań zo- stał wydłużony z 60 do 180 dni. Zmniejszy to obciążenia biuro- kratyczne dla lekarzy, gdyż nie będą musieli ponownie wystawiać przeterminowanych skierowań (...). Zmiany te przyczynią się również do zmniejszenia kolejek w placów- kach medycznych” — powiedział minister zdrowia Arūnas Dulkys.

L24.lt, zw.lt
Fot. Pixabay.com

Podwójne obywatelstwo: „tak” dla UE i NATO, „nie” – dla Rosji i Białorusi

Grupa robocza Sejmu Litwy przedstawiła projekt uchwały o przeprowadzeniu referendum ws. ustanowienia podwójnego na maj 2024 r. Odbędzie się ono wraz z wyborami prezydenckimi.

Honorata Adamowicz

Projekt zakłada, że obywatel Litwy nie traciłby swojego obywatelstwa po nabyciu obywatelstwa państw należących do UE, NATO. Natomiast wybierając obywatelstwo Rosji czy Białorusi – nie można byłoby już zachować podwójnego obywatelstwa.

WARUNKI ZAPISANE W KONSTYTUCJI

W zgłoszonym projekcie proponuje się usunięcie z Konstytucji zapisu o zakazie posiadania podwójnego obywatelstwa i wniesienie do ustawy zasadniczej zapisu, iż „obywatelstwo Republiki Litewskiej nabywa się przez urodzenie oraz na innej podstawie w sposób określony w Konstytucji”. Według projektu wszystkie szczegółowe warunki, procedury i inne sprawy związane z nabyciem i utratą podwójnego obywatelstwa musiałyby być zapisane w Konstytucji.

W referendum głosowano by nad poprawką do Konstytucji.

– Według propozycji w referendum głosowanoby nad poprawką do Konstytucji usuwającą zakaz podwójnego obywatelstwa z ustawy zasadniczej kraju. Warunki jej uzyskania i zakazy byłyby określone w Konstytucji. Proponuje się ustalenie, że obywatel Litwy nie traci swojego obywatelstwa po nabyciu obywatelstwa Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego, NATO oraz państw należących do Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju – powiedziała w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” przewodnicząca sejmowej grupy roboczej Dalia Asanavičiūtė

Ustanowienia podwójnego obywatelstwa domagają się przede wszystkim ci, którzy wyjechali z kraju po odzyskaniu niepodległo-

Jedynie referendum zmieniające Konstytucję może otworzyć możliwość posiadania podwójnego obywatelstwa **Fot. Marian Paluszkiewicz**

ści 11 marca 1990 r. Sąd Konstytucyjny wyjaśnił, że jedynie referendum zmieniające Konstytucję może otworzyć możliwość posiadania podwójnego obywatelstwa.

OGRANICZENIA PODWÓJNEGO OBYWATELSTWA

– Konstytucja określałaby, że ograniczenia dotyczące podwójnego obywatelstwa byłyby nakładane na tych, którzy wybierają obywatelstwo państw, które nie spełniają kryteriów integracji europejskiej i euroatlantyckiej. Będą to członkowie państw sojuszniczych Białorusi i Rosji, organizacji traktatów o bezpieczeństwie zbiorowym Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej, Wspólnoty Niepodległych Państw, Szanghajskiej Organizacji Współpracy, innych związków lub wspólnot państw politycznych, gospodarczych i innych utworzonych przez były ZSRS – zaznaczyła Dalia Asanavičiūtė.

NIEUĐANE REFERENDUM W 2019 ROKU

Referendum w sprawie uprawnienia podwójnego obywatelstwa zostało zorganizowane w 2019 r. jednocześnie w wyborami prezydenckimi, ale zabrakło wówczas wystarczającej liczby głosów, by uchwalić takie prawo.

– Referendum jest potrzebne, ponieważ do zmiany zapisu w Konstytucji wymagane jest, by opowiedziała się za tym ponad połowa uprawnionych do głosowania. Ważne jest usłyszeć, co o tym mówi nasze społeczeństwo. Podwójne obywatelstwo to bardzo ważny temat, zwłaszcza dzisiaj, gdy mamy mnóstwo naszych obywateli mieszkających za granicą, gdzie zakładają rodziny z obcokrajowcami i stają przed wyborem obywatelstwa – podkreśliła Dalia Asanavičiūtė. ■

Podatek od nieruchomości będzie zależał od miejsca zamieszkania

Honorata Adamowicz

Ministerstwo Finansów proponuje, aby wielkość podatku zależała nie od sumy wartości nieruchomości, ale od mediany w danym samorządzie. Punktem wyjścia do opodatkowania byłyby średnia wartość mieszkania w każdym samorządzie.

Podatek od nieruchomości nie będzie naliczany na podstawie wartości rynkowej — czyli transakcji kupna i sprzedaży pojedynczego lokalu mieszkalnego — ale zgodnie z wynikami masowego oszacowania nieruchomości, które weszły w życie 1 stycznia 2021 r. i zgodnie z którymi ustalono mediany samorządowe. Mediana to średnia wartość obiektu nieruchomości mieszkalnej w danym samorządzie, którą określa się poprzez uszeregowanie średnich wartości rynkowych wszystkich oddanych do użytku budynków mieszkalnych i lokali zarejestrowanych w ewidencji nieruchomości w tym samorządzie od najmniejszych do najwyższych.

Dla przykładu: Jeżeli wartość osiągnie poziom jednej czy dwóch median, takie nieruchomości będą opodatkowywane taryfą na poziomie 0,06 proc. W wypadku więcej niż dwóch median — 0,1 proc. Na przykład w Wilnie mediana nieruchomości wynosi 60,1 tys. euro. Jeśli wartość poszczególnej nieruchomości ustalona przez Centrum rejestrów osiągnie 100 tys., to trafi ona pod stawkę podatku w wysokości 0,06 proc. To znaczy, że właściciel będzie musiał zapłacić ok. 30 euro rocznie za daną nieruchomość.

Nieruchomość, która nie przekracza mediany, byłaby opodatkowana stawką 0 proc. Proponuje się również zwolnić osoby, które musiałyby zapłacić mniej niż 5 euro, ponieważ pobieranie takiej kwoty nie opłaca się.

Według projektu reformy podatkowej połowa mieszkańców kraju nie będzie musiała płacić proponowanego podatku od nieruchomości, reszta zapłaciłaby średnio 14 euro rocznie.

Jeśli dana osoba posiada więcej niż jedno mieszkanie, samorząd sam może ustalić i zastosować taryfę do drugiego i kolejnych mieszkań. Stawka może wahać się od 0,1 proc. do 1 proc.

WRAŻLIWI SPOŁECZNIE MODEL PODATKOWY

Po konsultacjach społecznych model podatkowy stał się bardziej wrażliwy społecznie — połowa wszystkich właścicieli mieszkań, w których deklarowane jest miejsce zamieszkania, nie płaciłaby podatku, a osoby wspierane społecznie i które osiągnęły wiek emerytalny mogłyby skorzystać z możliwości odroczenia zapłaty podatku do czasu przekazania własności. Oznacza to, że seniorzy i osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji, które złożyły wnioski w samorządzie, będą mogły odroczyć

płatność podatku do czasu przekazania nieruchomości innej osobie.

DEKLARACJE OD 2026 R.

Po przyjęciu nowelizacji ustaw w Sejmie pierwsze deklaracje podatku od nieruchomości według zmienionego modelu trafiłyby do ludności w 2026 r. Oznacza to, że Państwowa Inspekcja Podatkowa musiałaby przygotować i przedstawić deklaracje podatnikom do 1 marca 2026 r. (za 2025 r.).

NIERUCHOMOŚCI NIEKOMERCYJNE

Ministerstwo proponuje, aby samorządy opodatkowały inne nieruchomości niekomercyjne według własnego uznania od 0,1 do 1 proc. taryfy, a dochody trafiłyby do samorządów, a nie do budżetu państwa, jak ma to miejsce obecnie. ■

Po przyjęciu nowelizacji ustaw w Sejmie pierwsze deklaracje podatku od nieruchomości według zmienionego modelu trafiłyby do ludności w 2026 r.

Fot. Marian Paluszkiwicz

Ważna nauka pozytywnego myślenia

Na drodze pozytywnego myślenia warto pozbyć się szkodliwych schematów myślowych oraz irracjonalnych przekonań, których nie zawsze jesteśmy świadomi. Prosty przykład? „Nigdy mi się nie uda”. Jeśli ktoś tak uważa, jest małe prawdopodobieństwo, że podejmie konstruktywne działania. Nie da sobie szansy na sprawdzenie tego, że coś mu się jednak uda. Albo: „Ludzie są źli”, „Świat jest niesprawiedliwy”. Takie przekonania budzą poczucie zagrożenia, w wyniku których atakujemy lub wycofujemy się z kontaktów z ludźmi. Atak uruchamia w drugim człowieku obronę, odpowiada on wówczas atakiem. I potwierdza się, że ludzie i świat są groźni.

Dlatego do wnętrza warto zapraszać dobre myśli. Zamiast mówić, że świat jest zły, zastanów się, co dobrego cię spotkało od innych ludzi. Albo odpowiedz sobie na pytanie: „Co mi się ostatnio udało?”. Nie muszą to być jakieś wielkie osiągnięcia, ale właśnie drobnostki budują życie. Przyjmijmy podstawową zasadę — nie ma uczuć złych i dobrych. Wszystkie są dobre, bo nasze. Dajmy sobie prawo do odczuwania smutku, złości, rozgoryczenia. Akceptujmy to, co czujemy. Dając sobie prawo do odczuć, musimy zwracać uwagę na to, jak je wyrażamy, by nie ranić innych. Jeżeli je nazwiemy, nie powinny przeobrazić się w zachowania godzące w drugiego człowieka. Mamy czas, by się od nich uwolnić.

Str. przygotowała
Honorata Adamowicz
Fot. Pixabay.com

Jak radzić sobie z samotnością?

Niestety coraz więcej osób cierpi z powodu chronicznej samotności. W gabinetach psychoterapeutycznych jednym z najczęściej omawianych tematów jest właśnie lęk przed samotnością, poczucie pustki i braku miłości.

Ludzie na wiele sposobów próbują radzić sobie z samotnością. Nieświadomie wypierają ją ze swojej psychiki. I w ten sposób mamy chodzących supermanów, którzy są samowystarczalni i nie potrzebują obok siebie nikogo bliskiego. Marzycieli, chodzących z głowami w chmurach. Klaunów, którzy robią z siebie widowisko. Uwodzicieli, którzy zmieniają kobiety jak rękawiczki. Pracoholików, którzy nie mają czasu dla nikogo. Uzależnionych, którzy w kieliszku zatapiają samotność. Gwiazdy, dla których popularność jest sposobem na przetrwanie.

Takie sposoby radzenia sobie z samotnością są jednak złudne i nieskuteczne. Kiedy jeden przestaje działać albo niesie ze sobą zbyt wiele skutków ubocznych, osoby samotne często nieświadomie wybierają kolejny sposób.

Samotność można leczyć. Pomoc w tym może psychoterapia. Jaką wybrać? Istnieje wiele różnych nurtów psychoterapii, za którymi stoją różnorodne teorie. Nie ma lepszej ani gorszej. Najważniejszym czynnikiem udanej psychoterapii jest relacja między terapeutą a pacjentem. Dlatego bardzo ważne jest, aby pacjent

miał poczucie, że może zaufać terapeutcie, żeby od pierwszych spotkań zaistniała między nimi „chemia”.

Jednym z bardziej efektywnych podejść w walce z samotnością jest terapia psychodynamiczna, dzięki której psychiczne i fizyczne zdrowie pacjenta ulega długotrwałej, pozytywnej zmianie. Jej celem jest poprawa jakości życia poprzez wgląd i przepracowanie nieświadomych schematów psychicznych. Pacjenta i jego terapeuta łączy znacząca relacja — wspólnie omawiają trudne przeżycia, przemyślenia i uczucia, dochodzą do nieświadomych wcześniej źródeł samotności pacjenta, które utrudniają mu życie i powodują cierpienie.

Zanim rozpocznie się psychoterapia, pacjent umawia się z terapeutą na kilka spotkań konsultacyjnych. Już wtedy zbiera o nim informacje — kim jest, jaka jest jego aktualna sytuacja życiowa, jaką ma osobowość, co przeżył, jakie są objawy, z którymi nie potrafi sobie poradzić. Wspólnie ustalają zasady i cel terapii, po czym zaczyna się ciężka i długa praca. Jak długa? Wszystko zależy od indywidualnych potrzeb pacjenta, najczęściej jednak terapia trwa od 6 miesięcy do nawet kilku lat. Co może dać siłę i motywację do przejścia tak trudnego i długiego procesu terapeutycznego? Nagroda. A jest nią nie tylko rozwiązanie swojego problemu, spokojniejsze i wartościowsze życie, ale też lepsze poznanie samego siebie. ■

■ Coraz więcej osób cierpi z powodu chronicznej samotności Fot. Pixabay.com

Zdrowy uśmiech w każdym wieku

Zdrowy uśmiech jest wizytówką człowieka w każdym wieku, a dobra kondycja jamy ustnej wpływa pozytywnie na funkcjonowanie całego organizmu. Brak odpowiedniej pielęgnacji zębów jest tak samo niewłaściwy, jak nieprawidłowa higiena całego ciała.

Brenda Mazur

Skutkuje to nie tylko nieprzyjemnym zapachem z ust i nieestetycznym wyglądem. Wiązą się z tym także poważne konsekwencje dla zdrowia. Choroby zębów i dziąseł mogą wiązać się z poważniejszymi chorobami, między innymi serca i układu oddechowego. Nieleczona próchnica może być także przyczyną zapalenia okostnej i tkanek miękkich.

Jak więc dbać o higienę jamy ustnej? Rzeczowych wskazówek w tym temacie udzielił „Kurierowi Wileńskiemu” Daniel Lipski, odontolog gabinetu dentystycznego Odonte.

Ważnym etapem w higienie uzębienia jest szczotkowanie.

Na wstępie podkreślić trzeba, że szczotkowanie zębów jest nie tylko estetyczno-higienicznym zabiegiem, ale też zapobiega rozwojowi próchnicy pierwotnej, ale też i wtórnej (występującej wokół wypełnień, koron czy mostów). Zapobiega ono również stanom zapalnym przyzębia.

Jak prawidłowo czyścić zęby? Można je szczotkować w dwojaki sposób, metodą tradycyjną — ruchów poziomych lub metodą ruchów okrężnych. Jeśli nie występują poważne stany zapalne tkanek przyzębia, najbardziej polecaną metodą szczotkowania zębów jest metoda ruchów okrężnych, tzw. rool. Jest to ruch przypominający rolowanie szczoteczki wokół dziąseł i zębów, tak aby szczoteczka w każdej fazie ruchu była do nich przyciśnięta całą powierzchnią włosia. Jest to dosyć wymagająca metoda, ale według mnie dająca najlepsze rezultaty. Dzięki temu wszystkie resztki są wymiatane zarówno z dziąsła, jak i z zębów. Ruch powinien zawsze być wykonywany z dziąsła na ząb, a nigdy z zęba na dziąsło. Wykonanie ruchu odwrotnego spowodowałoby wciśnięcie resztek po-

Odontolog Daniel Lipski mówi, że ważnym etapem w higienie uzębienia jest szczotkowanie. Fot. archiwum prywatne

karmowych pomiędzy ząb i dziąsło, co doprowadziłoby do powstania stanu zapalnego dziąsła i próchnicy w okolicy szyjki zęba. Niezależnie jak czyścimy zęby, czy tą metodą czy tradycyjną, ruchy należy wykonać w obrębie wszystkich zębów.

W celu utrzymania optymalnej higieny jamy ustnej zaleca się szczotkowanie zębów dwa razy dziennie: rano — dla urody (tzn. żeby pozbyć się nieprzyjemnego zapachu z ust, który niestety towarzyszy nam po przebudzeniu) i wieczorem — dla zdrowia. Wieczorne mycie zębów powinno się składać ze szczotkowania zębów i języka, nitkowania i na koniec płukania jamy ustnej wodą lub specjalnym płynem (np. znoszącym nadwrażliwość, zmniejszającym ryzyko próchnicy, zapobiegającym zapaleniu dziąseł itp.). Jednak przy zdrowym uzębieniu rekomendujemy porządne płukanie zwykłą wodą.

PODSTAWOWE ZASADY SZCZOTKOWANIA ZĘBÓW

Należy stabilnie trzymać szczoteczkę w ręce.

Należy szczotkować wszystkie zęby, nie pomijając żadnego zęba ani żadnej jego powierzchni.

Szczotkowanie powinno trwać około 2 minut.

Po około 2-3 miesiącach prawidłowego użytkowania szczoteczka powinna być wymieniona na nową. Przy regularnym stosowaniu powinna mieć powyginane pęczki włosia, co będzie świadczyć o konieczności jej wymiany.

RODZAJE SZCZOTECZEK DO ZĘBÓW

Szczoteczki dzielimy ze względu na budowę części pracującej, twardość włosia oraz sposób posługiwania się nimi.

21.>>

Ze względu na kształt i formę wyróżniamy szczoteczki jedno- i wielopęczkowe. Dorośli pacjenci najczęściej stosują szczoteczki wielopęczkowe. Na rynku dostępne są również szczoteczki do zadań specjalnych, np. szczoteczki jednopęczkowe służące do szczotkowania przestrzeni międzyzębowych oraz zębów z założonymi zamkami ortodontycznymi. Dodatkowo mamy od wyboru szczoteczki z taką samą lub różną długością włosia lub z obecnymi pionowymi gumkami.

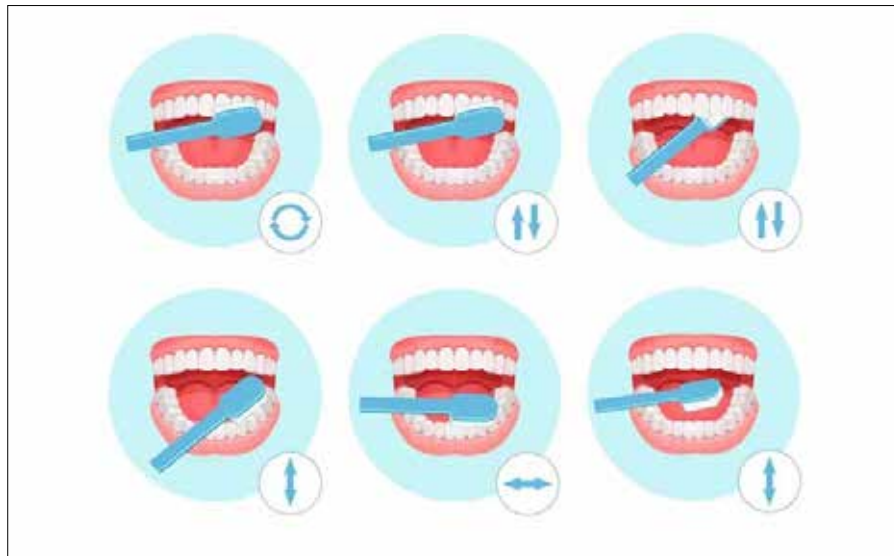
Ze względu na twardość włosia szczoteczki możemy podzielić na szczoteczki o twardym, średnio twardym i miękkim włosiu, jak również supermiękkie szczoteczki do implantów. Przy bezproblemowym uzębieniu najwłaściwsze są szczoteczki o średniej miękkości. Szczoteczki miękkie stosowane są zazwyczaj okresowo, w przypadku zapalenia przyzębia czy zapalenia dziąseł i przyzębia. Twarde szczoteczki powinny być stosowane z umiarem.

Szczoteczki można również podzielić na manualne i elektryczne. Manualne to takie, które wymagają wykonywania precyzyjnych ruchów i zastosowania odpowiedniej techniki szczotkowania. Ruchy szczoteczek elektrycznych są z góry określone przez producentów. Badania wykazują znaczącą przewagę szczoteczek elektrycznych nad manualnymi w usuwaniu płytki bakteryjnej. Dodatkowo szczotki elektryczne są wygodne, łatwe w użyciu i nie wymagają dużej zręczności i zaangażowania.

Istnieją również na rynku szczoteczki soniczne, w których generator fal dźwiękowych wprawia włosie szczoteczki w mikrodrżenie a emisja tych fal rozbija płytkę bakteryjną. Został w nich zastosowany równoczesny ruch pulsacyjny. Szczoteczki takie zalecane są w szczególności dla osób o obniżonej zdolności manualnej i motorycznej oraz dla dzieci. Wadą ich jest cena. Są one stosunkowo drogie.

PASTA DO ZĘBÓW

Pacjenci często pytają mnie, jaką pastę do zębów powinni wybrać. Obecnie na rynku wszystkie dostępne pasty zawierają fluor, zatem moja

Szczotkować zęby można w dwojaki sposób, metodą tradycyjną – ruchów poziomych lub metodą ruchów okrężnych Fot. Freepik.com

odповідź jest jedna: jakakolwiek. Jeśli u pacjenta nie występują szczególne wskazania (np. zapalenie przyzębia, nadwrażliwość zębów itp.), to najważniejsze jest używanie pasty i szczoteczki!

SZCZOTKOWANIE JĘZYKA

Szczotkowanie języka specjalną skrobaczką lub wcześniej używaną szczoteczką do zębów jest kolejnym elementem higieny jamy ustnej (w dużej mierze odpowiedzialnym za zapach z ust). W przypadku stosowania skrobaczki po zakończeniu szczotkowania zębów i wypłukaniu jamy ustnej na skrobaczkę należy nałożyć pastę do zębów i dokładnie wyskrobać górną powierzchnię języka. Innym sposobem jest wykorzystanie w tym celu szczoteczki do zębów. Po wymyciu zębów należy ją wypłukać, a następnie nałożyć na nią kolejną, małą porcję pasty do zębów i wyszczotkować język.

Z dwóch powodów preferuję stosowanie szczoteczki do zębów. Po pierwsze ogranicza to niepotrzebne koszty. Drugim powodem jest budowa języka. Niektóre osoby mają bardziej nitkowatą budowę języka i niestety czyszczenie języka skrobaczką jest z tego powodu mało efektywne.

JAK NITKOWAĆ ZĘBY?

Kolejnym etapem higieny jamy ustnej jest nitkowanie przestrzeni

zębowych. Pomiędzy zębami, szczególnie bocznymi, najczęściej nie występuje dostateczna przestrzeń, żeby można ją było oczyścić szczoteczką do zębów. Dlatego zbierają się tam duże ilości resztek pokarmowych, a próchnica jest tam częstym zjawiskiem. Co więcej, gdy już się pojawi, to najczęściej jednocześnie obejmuje dwa sąsiadujące ze sobą zęby.

Do oczyszczania tych przestrzeni wykorzystywana jest nić dentystryczna. W przypadku jej stosowania również bardzo ważna jest technika stosowania. Na każdy łuk zębowy, górny i dolny, należy zastosować naprawdę spory kawałek nitki. Bowiern prawidłowe zastosowanie wymaga nawinięcia na dwa palce rąk i pozostawienie długiej nitki na czyszczenie między zębami. Następnie należy przewinąć nitkę na palcach, tak aby nie wtłaczać w szczelinę wyjętych wcześniej resztek jedzenia i ponownie czystą nitką założyć do tej samej szczeliny. Takim systemem przewijając nitkę należy wykonać oczyszczenie wszystkich zębów.

Ważne! Nie wolno nitką wykonywać poziomych ruchów piłujących, ponieważ takie postępowanie bardzo łatwo może uszkodzić dziąsło. Niektórzy pacjenci mają problem z umieszczeniem nitki między zębami. Z pomocą takim pacjentom przyszedli producenci specjalnych nitek założonych na plastikowe uchwyty.

23.>>

22.>>

Tutaj należy jednak pamiętać, że taką nitkę można zastosować tylko raz do jednej przestrzeni zębowej, a potem należy ją wyrzucić i wziąć nową. Dlatego to rozwiązanie jest bardziej kosztowne niż tradycyjna nitka.

Na zakończenie wieczornej rutyny, jej ostatnim elementem jest porządne wypłukanie jamy ustnej.

Jeszcze kilka uwag dotyczących dbania o uzębienie osób starszych, bo prawidłowa dbałość o zdrowie jamy ustnej pozwala seniorom zachować na dłużej własne zęby. Nawet jeśli używamy protezy zębowe, musimy dbać o higienę jamy ustnej i regularnie odwiedzać dentystę.

Mając swoje zęby, należy o nie dbać w ten sam sposób, o którym mówiłem: szczotkując je i nitkując.

Nawet jeśli ktoś nie ma ani jednego zęba, należy oczyszczać jamę ustną miękką szczoteczką do zębów.

JAK DBAĆ O PROTEZY ZĘBOWE?

Należy oczyszczać je dwukrotnie w ciągu dnia przy użyciu szczoteczki i specjalnej pasty do protez lub zwykłego mydła.

Ruchomą protezę zębową wyjmujemy z jamy ustnej przed snem, oczyszczamy szczotką do protez i trzymamy w suchym pojemniku.

Ważne! Jeśli podczas szczotkowania zębów występuje krwawienie z dziąseł, oznacza to, że są one w stanie zapalnym. Wielu pacjentów uważa, że powinno się w takim wypadku unikać szczotkowania zębów, żeby nie wywołać większego krwawienia. Nic bardziej mylnego. Należy wtedy zintensyfikować higienę jamy ustnej. Jeśli po 1-2 tygodniach bardziej intensywnego szczotkowania zębów krwawienie się nie zmniejszy, sugeruję wizytę u stomatologa. Dentysta oceni stan zębów i dziąseł i w zależności od potrzeb wyczyści zęby z kamienia i nalotów, zaleci stosowanie specjalnej pasty albo płynu zmniejszających stan zapalny dziąseł a w skrajnych przypadkach przepisze antybiotyki.

Zwalczanie płytki nazębnej u każdego pacjenta stanowi podstawę zapobiegania chorobom przyzębia oraz próchnicy zębów i leczenia już istniejących chorób. Dlatego należy zgłaszać się do gabinetu dentystycznego

Jeśli u pacjenta nie występują szczególne wskazania (np. zapalenie przyzębia, nadwrażliwość zębów itp.), to najważniejsze jest po prostu używanie pasty i szczoteczki **Fot. Freepik.com**

nego, aby zęby oczyścić z kamienia. Zazwyczaj należy usuwać go raz do roku, przy dużej tendencji narastania co sześć miesięcy.

CO JESZCZE JEST ISTOTNE W ZACHOWANIU ZDROWIA JAMY USTNEJ?

Unikanie nikotyny i ograniczenie spożycia alkoholu, które zaburzają pracę ślinianek. Ślinianki wytwarzają wówczas zbyt mało śliny o neutralnym pH i bakterie nie są wraz z nią wypłukiwane z jamy ustnej.

Ograniczamy spożycie cukrów, słodczy, napojów gazowanych i słod-

kich przekąsek, które nie dostarczają niezbędnych składników odżywczych, a powodują próchnicę.

Regularnie kontrolujemy zęby u dentysty. Badanie uzębienia i błony śluzowej uchroni przed problemami stomatologicznymi i poprawi ogólny stan zdrowia.

Odwiedzamy dentystę przed planowanymi zabiegami chirurgicznymi lub leczeniem onkologicznym. Niewyleczone ubytki mogą być źródłem infekcji.

Dbamy o nawodnienie organizmu i pełnowartościową dietę, bogatą w mikroelementy i witaminy. ■

Należy zgłaszać się do gabinetu dentystycznego, aby zęby oczyścić z kamienia **Fot. Freepik.com**

Jest takie święto, którego datę wyznaczyły
narodziny jednego z największych Duńczyków...
mimo to, iż tak naprawdę ten dzień minął wraz z weekendową nie-
dzielą - 2 kwietnia - na całym świecie jest obchodzony

„Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci”
Święto zostało ustanowione w 1967 roku przez Międzynarodo-
wą Izbę ds. Książek dla Młodych Ludzi (IBBY).
Jest obchodzone w rocznicę urodzin duńskiego poety a zara-
zem jednego z największych światowych baśniopisarzy
Hansa Christiana Andersena.

Naukowcy o czytaniu

Badania naukowe potwierdzają, że głośne czytanie:

- uczy myślenia;
- rozwija język, pamięć, wyobraźnię;
- buduje i umacnia więź pomiędzy dziećmi a rodzicami;
- zapewnia emocjonalny rozwój;
- pomaga w wychowaniu, ułatwia naukę w szkole;
- kształtuje nawyk czytania i zdobywania wiedzy na całe życie;
- jest najlepszą inwestycją w pomyślną przyszłość młodego człowieka.

Wspólne głośne czytanie z nastolatkiem pomaga mu po-
konać wiele problemów wieku dorastania. Najważniejsze jest
jednak to, że czytanie od najmłodszych lat rozbudza ciekawość
świata i pomaga zrozumieć siebie i innych.

Oto ilustracje do najbardziej znanych, najpopularniejszych i najbardziej ory-
ginalnych baśni Andersena. Czy potraficie je odgadnąć?

WYCIECZKA DO REDAKCJI!

Naszą redakcję „Kuriera Wileńskiego” odwiedzili uczniowie tacy, jak Ty! Jeśli ciekawi Cię, jak wycieczka przebiegła, to więcej na ten temat znajdziesz na stronie 9. Goście zostawili nawet pamiątkę, którą widzisz poniżej. Może widzisz imię swojej koleżanki lub kolegi?

1 A jol

Weronika ♡
 Agata ♡
 Laura ♡
 Ja
 Johanna ♡
 Lelewela ♡
 inżynierzyne ♡
 Gimmazjum ♡
 Daniel ♡
 Eidwid ♡
 Filip ♡
 Mikela ♡
 Rustam ♡
 Kinga, T. ♡
 Adam ♡
 Adam ♡
 Filip ♡
 Adam ♡
 Eukjan ♡
 Piotr ♡
 Damian ♡
 Maciek ♡
 Maciek

Kot wydał swojego właściciela

20-latek z Lublina od jakiegoś czasu był poszukiwany przed mundurowych za zniszczenie mienia. Funkcjonariuszom udało się ustalić adres, pod którym mógł ukrywać się mężczyzna. Kiedy policjanci udali się na miejsce, drzwi otworzyła im matka poszukiwanego, która twierdziła, że od dawna nie widziała syna. Dociekliwi funkcjonariusze postanowili przeszukać mieszkanie. W jednym z pokoi zauważyli czarnego kota, który uparcie wpatrywał się w drzwi szafy. Jak się okazało, w środku, za ubraniami, siedział poszukiwany 20-latek. Stamtąd trafił za kratki i z powodu wcześniejszego przestępstwa spędzi tam najbliższe pół roku.

Fot. Pixabay.com

Znalazł 2,35 kg złota

Pewien Australijczyk, wyposażony w amatorski detektor metali, znalazł skałę zawierającą złoto wartości 240 tys. dolarów australijskich. Mężczyzna, który pragnie zachować anonimowość, dokonał odkrycia na polu złota w stanie Victoria — tym samym, które było celem gorączki złota pierwszych lat XIX wieku. Darren Kamp, który wycenił znalezisko, powiedział, że to największy okaz skały ze złotem, jaki widział w przeciągu swojej 43-letniej kariery. Kamp jest przyzwyczajony, że do jego sklepu w Geelong przychodzą poszukiwacze złota — amatorzy. Najczęściej przynoszą niewielki kawałek złota lub fragment mieniającej skały, mając nadzieję, że to złoto. Kiedy do pomieszczenia wszedł mężczyzna z dużym, czarnym plecakiem, nie zwrócił początkowo na niego uwagi. Wyciągnął kawałek skały, wsadził mi do ręki i spytał: „Myślisz, że to może być warte 10 tysięcy dolarów?” — relacjonuje Kamp. — „Spojrzałem na niego i odpowiedziałem: Nawet 100 tysięcy!”.

Planują wywiezienie 70 hipopotamów Escobara

3,5 mln USD — tyle ma kosztować władze Kolumbii wywiezienie za granicę 70 hipopotamów należących w przeszłości do barona narkotykowego Pabla Escobara. Operacja jest kolejną próbą rozwiązania problemów generowanych przez ssaki, które przed rokiem zostały uznane w Kolumbii za gatunek inwazyjny. Escobar pod koniec lat 80. sprowadził do swojej posiadłości Hacienda Napoles cztery hipopotamy z Afryki. Po śmierci założyciela kartelu Medellin zwierzęta wydostały się na wolność, gdzie rozmnażały się w niekontrolowany sposób. Obecnie ich populację szacuje się na od 130 do 160 osobników.

Fot. Pixabay.com

Fotomigawka

My na Litwie na spacer wychodzimy z psem. Tymczasem w innych krajach pupile bywają nieco większe i bardziej egzotyczne **Fot. B. Ł.**

Krzyżówka

Mała luka, szpara	14	Dopływ Dunaju (prawy)	Grecka muza z kulą nieba	Da się wulkanizować	Uzdrowienie stosunków	Crossover Škody	Wulkan na włoskiej wyspie								
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
Poetycko o potoku	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
Kluzula w umowie Barack z USA	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
Zwlekanie z czymś	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
Klasyfikacja dla zabytku wielkiej wartości	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
Sezony wiatr	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
Bójka, rozróżba	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
Wziętka dla brydżysty	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
Dwa Plus ..., d. zespół	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
Kolisty zakręt Niemna	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
Obraza, policzek	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
Rodzi rzezy	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
Antonio („Maska Zorro”)	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
Na zdjęcia	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
Halucynacja, zwid	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
Bałtyckie kąpielisko	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
Jedna ze stron monety; rewers	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 30-31 MARCA

Poziomo: PAZDAN - JAWOR - BLEJTRAM - LESER - DIEGO - KOWARY - GŁĘBINA - GAZELA - ŻETON - ARANŻ - WOJSKO - WALUTA - WOLTA - GOLENIE - LOGIKA - RADOM - ALIBI - DAMA PIK - LARA - SKAŁA - OBRAZ - RANDKA - RENEGAT - FASON - WADIUM - NIWA - ŻABA - KIBIC - NIEŁAD - MADA - MOWA

Pionowo: GABLOTA - WAGOWA - BRANIE - ZLEW - ZOOLOG - MORES - DE SADE - JULITA - ANONIM - AJER - LISTEK - PSZENICA - INTRYGA - KANALIK - KARAWANA - JAD WĘŻA - WERA - ŁATA - SAMI - BERNO - ALLAN - DŻEM - ELITA - LIDIA - DZIAŁO - SONG - NONET - OBROK - UBAW - ORANŻ - ARMIA - ARMADA

Hasło: Kandydatka na żonę

Uśmiechnij się!

Julia jak zwykle stała na balkonie. Czekala.

Powoli zapadała noc, a jego nie było. Wyglądała go już od kilku dni, skubiąc ze zniecierpliwienia i tak już porwane firanki.

Zazwyczaj stawał pod oknem i głośnym okrzykiem obwieszczał swoje przybycie.

Tym razem jednak mocno się spóźniał. Kiedy już miała zamknąć okno i udać się na spoczynek, usłyszała jego, wywołujący drżenie serca, mocny, męski głos:

– Pani Julio to ja listonosz, rentę przyniosłem!

***

Przychodzi facet do baru i prosi o dwie pięćdziesiątki wódki.

– Może jedną setkę – proponuje barman.

– Nie, jedna jest za mojego kolegę na morzu, a druga dla mnie.

I tak codziennie przez dłuższy czas.

Po pewnym czasie przychodzi ten sam facet i prosi o jedną pięćdziesiątkę.

– Co się stało? Przyjaciel utonął?

– Nie. Ja przestałem pić.

***

Na porodówce pielęgniarka podchodzi do mężczyzny:

– Gratuluję, ma Pan syna, 3700.

Mężczyzna wyjmuje portfel i mówi:

– Nawet niedrogo.

***

W restauracji niezadowolony klient przywołuje kelnera:

– Ten obrus jest brudny. Proszę go wymienić!

– Nie mamy już czystych obrusów.

– To proszę odwrócić go na drugą, czystą, stronę.

– A czy szanowny pan myśli, że obrus ma trzy strony?

***

Sonda uliczna:

– Na co Pan zwraca uwagę przy zakupach?

– Na kamery...

***

– Dlaczego ten łosoś taki drogi?

– Kochana, łosoś nie jest drogi, to ty kiepsko

za mąż wyszłaś...

Kolorowe ciasto – kantyczka

Wiesława Lewandowska
autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

Ciasto na większe okazje typu święta, imprezy, ale też takie po prostu do „kawki”. Ma też tę zaletę, że można upiec je wcześniej, nie starzeje się szybko, jest też odpowiednie na upały, gdyż nie rozpuści się.

Składniki:

- 2,5 szklanki mąki pszennej • 300 g masła lub dobrej margaryny • 8 jajek
- 2 szklanki cukru pudru • 2 łyżeczki proszku do pieczenia • 2 łyżki kakao
- 1/2 szklanki maku • 2 paczki okrągłych biszkoptów • dżem

Polewa:

- 3 czubate łyżeczki cukru • 2 łyżki kakao • 1/4 kostki margaryny • 3 łyżeczki wody • 4 małe kawałki czekolady

Wykonanie:

Masło (musi być w temperaturze pokojowej) utrzeć z cukrem pudrem na puszystą masę. Żółtka oddzielić od białek, dodawać po jednym do masy maślanej i cały czas ubijać. Mąkę przesiać, odłożyć dwie płaskie łyżki, do pozostałej dodać proszek do pieczenia i wymieszać. Do ubitej masy maślanej z żółtkami dodawać

Kantyczka to pyszne, kolorowe ciasto, o ładnym wzorze i bardzo proste. Mimo, że wygląda na skomplikowane, uda się każdemu.

■ Kantyczka to smaczne, kolorowe ciasto **Fot. autorka**

po trochu mąkę i ubijać. Ubić białka na sztywną pianę i delikatnie wymieszać z ciastem. Ciasto podzielić na trzy porcje. Do jednej dodać suchy mak, do drugiej kakao, a do trzeciej odłożone dwie łyżki mąki. Każdą porcję ciasta wymieszać. Przygotować formę (25x40 cm lub inną) wyłożyć ją papierem do pieczenia. Najpierw wyłożyć ciasto kakaowe, na wierzchu ułożyć biszkopty, które posmarować po wierzchu dżemem (smak taki jaki lubimy, może być wiśniowy, porzeczkowy, lub malinowy). Na biszkopty z

dżemem wyłożyć ciasto z makiem i wyrównać, położyć znowu warstwę biszkoptów, dżem. Na koniec wyłożyć ciasto białe, wyrównać i wstawić go nagrzanego do 180 stopni piekarnika, grzanie góra-dół, piec 50 minut, sprawdzić patyczkiem czy ciasto jest suche. Składniki polewy włożyć na patelnię lub do garnuszka i podgrzewać mieszając cały czas, aż polewa się połączy i zgęstnieje. Gotowe ciasto połączyć polewą, można posypać wiórkami kokosowymi lub kolorową posypką. ■

Ser z 3 składników

Ser jest bardzo delikatny, pyszny, trudno go porównać do jakiegoś sera ze sklepu. Przepis jest bardzo prosty, dla każdego kto ma ochotę go spróbować. Składniki tylko trzy: jajka, mleko i jogurt, oraz sól. Całe przygotowanie sera trwa tyle co zagotowanie mleka, a potem tylko ser musi obcieknąć i postać w lodówce, aż stężeje.

Składniki:

- 2 litry mleka 3,2 proc. • 330 ml jogurtu naturalnego • 3 jajka • 1 łyżka soli

Wykonanie:

Mleko nie może być UHT, tylko zwykle w butelkach, najlepiej 3,2 proc., ale z 2 proc. też wyjdzie. Do

■ **Fot. autorka**

większego garnka wlać mleko i zagotować. W tym czasie jajka wbić do miseczki, dodać jogurt i sól i wszystko wymieszać trzepaczką lub widelcem, aby jajka połączyły się z jogur-

tem, nie trzeba ubijać. Gdy mleko zaczyna kipieć, wlać jajka z jogurtem i delikatnie wymieszać, podgrzewać około pięć minut na wolnym grzaniu. Sitko wyłożyć gazą (a jeśli jest bardzo gęste nie trzeba gazy) i postawić na większym garnku. Gdy ser się odzieli od serwatki, wylać całość na sitko. Poczekać, aż serwatka się odsączy. Ser przełożyć najlepiej do naczynia z dziurkami na dnie lub zostawić na sitku i przykryć talerzykiem, a następnie obciążyć, można postawić słoik z wodą. Ser wstawić do lodówki na 3 godziny, a potem można już próbować. Ser jest delikatny, ale ładnie się kroi. Z porcji tej wyszło 680 g sera. ■

Miejska Olimpiada Języka Polskiego dla klas początkowych

Od lat w Progimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie kultywowana jest piękna tradycja — tu organizuje się Olimpiadę Języka Polskiego klas 3-4, której patronuje miejskie koło metodyczne klas początkowych, a nad całością czuwa wicedyrektor progimnazjum Irena Szostak.

Olimpiada ta łączy wszystkie polskie szkoły Wilna w sposób bardzo ciepły i twórczy: szkoły zgłaszają nauczycieli pracujących w klasach 1-2 do grupy roboczej, która szykuje zadania na olimpiadę. Nauczyciele dzielą się pomysłami, spostrzeżeniami, w grupie nie ma rywalizacji — tylko przyjacielska współpraca.

Celem olimpiady jest poszerzenie wiedzy o języku ojczystym. Jest to wspaniała przygoda z językiem polskim. Miło, że ta przygoda odbyła się w czasie, gdy wiosna się do nas uśmiecha, przyroda się budzi, a słońce mocniej przygrzewa.

22 marca uczniowie z 11 polskich szkół zmagali się z nie lada wyzwaniem, musieli wykazać się bardzo dobrą znajomością języka ojczystego — były zadania językowe oraz test z czytania ze zrozumieniem.

31 marca wręczenie nagród zwycięzcom upiększył tańcem, piosenką i wierszem wiosenny koncert, nad którym czuwała Jadwiga Stankiewicz. Zwycięzcy byli tradycyjnie uhonorowani szklaną sową — symbolem mądrości oraz dyplomem, wszyscy uczniowie w nagrodę otrzymali książki.

■ Liczne grono dumnych zwycięzców tegorocznej olimpiady

Zwycięzcy wśród klas czwartych:

I miejsce — Margarita Gumuliauskaitė ze Szkoły-Przedszkola „Wilia” (nauucz. Danuta Suščenkovienė);

II miejsce — Gabriela Kozłowska z Gimnazjum im. Władysława Syrokomli (nauucz. Żana Tomaszewicz);

III miejsce — Jan Benedykt Józef Rudnicki ze Szkoły im. Szymona Konarskiego (nauucz. Barbara Zinkiewicz);

Wyróżnienie: Kamila Radewicz z Progimnazjum im. Jana Pawła II (nauucz. Alina Narkiewicz).

Zwycięzcy wśród klas trzecich:

I miejsce — Urszula Kuncewicz z Progimnazjum im. Jana Pawła II (nauucz. Helena Marcinkiewicz);

II miejsce — Monika Magdalena Masian ze Szkoły-Przedszkola „Wilia” (nauucz. Alina Czerniawska);

III miejsce — Amelija Ševčuvianiec ze Szkoły-Przedszkola Źródło (nauucz. Jadwiga Jankun);

Wyróżnienie: Marta Masiewicz z Gimnazjum Inżynierskiego im. Joachima Lelewela (nauucz. Elwira Leszczewska).

■
Teresa Mojsiewicz
Fot. organizatorzy

■ 22 marca uczniowie z 11 polskich szkół zmagali się z nie lada wyzwaniem, a za swe starania każdy otrzymał podziękowanie

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.30	Polonia 24
7.55	Rusz się człowieku
8.10	Wielcy Polacy, wielkie historie
9.05	Niezłomni polskich kresów
9.30	Detektyw Literka
9.45	Przyjaciele Misia i Margolci
10.05	Gra słów
10.30	Słownik polsko@polski
10.55	Zakochaj się w Polsce
11.20	Historia Mediów - Media story
11.40, 21.00	S. „Korona królów. Jagiellonowie”
12.10	S. „Leśniczówka”
12.30	Smaki świata
12.55	Zapomniani, odzyskani
13.00	Info Wilno
13.05	Studio Wschód
13.30	Szansa na sukces
14.20	Gwiazdozbiór
15.05	S. „Ja to mam szczęście!”
15.30	Astronarium
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Dziewczyny ze Lwowa”
17.05	S. „Klan”
17.30	Detektyw Literka
17.40	Przyjaciele Misia i Margolci
18.05	S. „Barwy szczęścia”
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.40	S. „M jak miłość”
20.30	Wiadomości
21.25	S. „Leśniczówka”
21.45	„Lila Kiejzik - portret” film dok.
22.45	Informacje kulturalne
23.00	S. „Kasta”
23.50	Info Wilno
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	

8.30	Wiadomości
8.55	S. „Soko Leipzig”
9.40, 23.50	S. „Alpejscy detektywi”
10.30	S. „Ostatni ślad”
11.15	Euromaxx
11.30	Kto i dlaczego?
12.00	S. dok. „Tokijski Feniks. Jak powstała nowoczesna Japonia”
12.50	„Szkoła twórczości”
13.00	„Żyjmy czystiej”
13.30	„Notatki przyrodnika”
14.00	15.00, 16.00
16.15	S. „Z pamiętnika położnej”
17.15	S. „Wszystko dla pań”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ważna godzina
19.30	(Nie)emigranci
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	„Podróżująca w czasie”
22.30	Wiadomości Rowerowe
23.00	S. „Dzika dzielnica”
00.30	To mój ogród

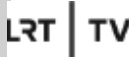
6.00	Filmy anim.
7.00	Pani chłopka
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Poważne sprawy”
11.00	Od...do...
12.00	Wiadomości
13.20	Pani chłopka
14.30	S. „Miłosne potyczki”
15.30	S. „Złoty chłopak”
16.35	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	Będzie wszystkiego
21.00	S. „Potrzebuję miłości”
21.30	Wiadomości
22.30	„Zanim zasną” thriller
00.20	S. „S.W.A.T.”

LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Historie rzeczy
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Styl
8.30	Poranny przekładaniec
9.00	Dzień dobry, Litwo
11.30	Wileński Zeszyt
12.00	„Od tymczasowej do nowoczesnej” film dok.
13.00	Restauratorzy
13.30	Spacer
14.00	Dajmy czadu!
15.10	Nie mam tylu lat
15.40	Szkoła kreatywności
15.50	S. „Ostatni ślad”
16.35	Weranda
17.05	„Monk i Pannonica. Amerykańska historia” film dok.
18.00	S. „Górski lekarz”
18.45	„Ekspres naukowy”
19.00	7 dni Kowna
19.30	„Tony Robinson's VE Day. Co do minuty” film dok.
20.15	Szkoła kreatywności
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	1000 cudów świata
22.30	Dzień Kultury
23.00	Notatki przyrodnika
23.30	Nie mam tylu lat
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)
3	
6.00	Seriale anim.
7.45	„Gorąco z TV3”
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Mała wdowa”
11.00	S. „Sekrety kobiet”
12.00	S. „Fragmenty życia”
14.00	S. „Miłość i pieniądze”
15.00	S. anim.
16.00	Wiadomości TV3
16.30	TV Pomoc

18.30	TV3 wiadomości
19.30	W centrum uwagi z E. Jakilaitsem
20.00	Pod prąd
21.00	S. „Przekłęci”
21.30	Wieczorne wiadomości TV3
22.30	„Akt zemsty” dramat
00.15	S. „NCIS: Hawaii”
BTW	
6.00	S. „Nieśmiertelny”
7.00, 13.30	Zasady mojej kuchni
8.25	S. „Toptun”
9.25, 15.55	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
10.35, 18.30	S. „CSI kryminaliści”
11.35	S. „Policja Chicago”
12.30	S. „Nieśmiertelny”
14.50	S. „Toptun”
17.00	Dzień info
17.30	S. „Policja Chicago”
19.30	S. „FBI”
20.30	Ale numer!
21.00	„Zagłada Los Angeles” film fab.
22.50	„Człowiek w ogniu” thriller
01.50	S. „Okupowani”
rytas.tv	
5.30, 13.00	Nowy dzień
6.30	S. „Jasnowidz”
7.30	Czyste miasta - czysta Litwa
8.00	S. „Nie wyrzekaj się”
9.00, 19.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00	S. „Ślad”
11.00, 21.25	S. „Miłość w deszczu”
12.00	Kod zdrowia
14.00, 0.30	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
15.00	S. „Jasnowidz”
16.00, 18.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	Litwa na żywo
17.00, 23.30	S. dok. „Przypadki paranormalne 911”
18.20	Sport. Pogoda
18.30	S. dok.

„Nieodnaleziona Rosja”	
20.00, 22.30	Reporter
20.40	Sport. Pogoda
20.50	S. „Jasnowidz”
22.50	Sport. Pogoda
23.00	Litwa na żywo
6	
5.40	S. „Hawaii 5.0”
7.30	„Nagi instynkt przetrwania”
8.30	S. „Przekłęci”
9.00	„E-gazas dugnas”
9.30	S. „Semafor”
10.30	S. „Simpsonowie”
11.30, 19.00	S. „Żonaty i z dziećmi”
12.30	S. „Tatusz rządzi”
13.00	„Nagi instynkt przetrwania”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „Hawaii 5.0”
18.00	S. „Semafor”
20.00	S. „Wojny gangów”
21.00	„Wyścig z czasem” dramat
23.15	S. „Bosch”
1	
6.00	S. „Kadin”
7.00, 17.00	„Rodzinne melodramaty”
8.00	S. „Zakazany owoc”
9.00	S. „Zranione serce”
10.00	S. „Nieśmiertelnik”
11.00	S. „Danni Lowinski”
12.00	S. „Dr House”
13.00, 20.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Bez domu jest źle”
15.00	S. „Anupamaa”
16.00	„Zamieśmy się żonami”
18.00	S. „Major Crimes”
19.00	S. „Dr House”
21.00	S. „Morderstwa w Sandhamn”
23.25	S. „Pacific Criminal”
01.40	S. „Spirala”
TVP 1	
6.15	S. „Dziedzictwo”
7.05	S. „Wspaniałe stu

lecie"	chwała"	9.00 „Jedziemy dalej"	pamięci"	14.30 Msza Święta z
8.00 Transmisja	13.10 „Francoise Gilot"	9.20 „Minęła 8."	17.15 S. „Chichot losu"	Jasnej Góry
Mszy Świętej	film dok.	10.10 „Minęła 9."	18.00 S. „Wojenne	15.20 Muzyczne chwile
8.30 „Kościół z bliska"	14.55 „CEGLA i inne	10.40 Plan dnia	dziewczyny"	15.30 „Kazania
9.00 Wiadomości	nagrody filmowe"	11.30 Serwis Info Dzień	18.45 „Księża wolności"	wielkopostne"
9.10 „Kwadran	film dok.	13.00 Info Raport	19.10 „Na tropach	- kard. Raniero
polityczny"	16.00 „Duże zwierzę"	14.30 Serwis Info Dzień	Historii"	Cantalamesa
9.25 „Informacje	film obycz.	16.30 Info Dzień	20.00 „Informacje	OFM
kulturalne"	17.25 „Galeria sztuki na	18.00 „Teleexpress"	kulturalne"	16.15 „Bogu się
9.30 Pogoda poranna	ekranie"	18.15 „Teleexpress	20.15 S. „Korona	podobać" film dok.
9.40 S. „Ranczo"	18.30 „Co dalej?"	Extra"	królów"	16.50 „Ma się rozumieć"
10.40 S. „Komisarz	19.00 27. Krajowy	18.30 „O co chodzi"	20.40 „Karski i władcy	17.00 Informacje dnia
Alex"	Festiwal Piosenki	19.00 Panorama	ludzkości"	17.10 „Jestem mamą"
11.35 S. „Ojciec	Polskiej Opole	19.20, 22.20 Serwis	film dok.	17.25 „Przyroda w
Mateusz"	21.00 „Droga życia"	Info Wieczór	21.35 „Samochody	obiektywie"
12.30 S. „Leśniczówka"	dramat	19.35 „O tym się mówi"	przywódców"	17.40 Film dok.
13.00 Wiadomości	23.40 „Hanoch	(20.15 Info Kultura)	22.35 S. „Wojna o trony.	18.10 „Prosto
13.10 „Agrobiznes"	odchodzi bez	20.30 Wiadomości	Prawdziwa	o gospodarce"
13.35 „Magazyn	słowa" spektakl	21.00 Gość	historia Europy"	18.30 „Zostań
Rolniczy"		Wiadomości	23.25 „Oblicza wojny"	żołnierzem RP"
13.50 „Natura w		21.15 „Minęła 20."	00.00 „Tam gdzie nie	18.45 Muzyczne chwile
Jedynce"		22.00 „Nie da się	kwitną jabłonie"	18.55 „Poczet wielkich
15.00 S. „Wspaniałe		ukryć"	reportaż	Polaków"
stulecie"	7.00, 23.05 „Polonia 24"	22.50 „W tyle wizji"		19.05 Informacje dnia
16.00 Wiadomości	7.30 „Pożyteczni.pl"	23.30 „W tyle wizji		19.15 „Rozmowy
16.20, 21.15 ALARM!	8.00 „Co dalej?"	Extra"		niedokończone"
16.35 „Gra słów.	8.30 „Pytanie	00.00 Info Wieczór		20.30 „Każdy maluch
Krzyżówka"	na śniadanie"	00.30 „W akcji"		to potrafi"
17.05 S. „Dziedzictwo"	(11.35 „Panorama")			21.00 Informacje dnia
18.00 „Teleexpress"	12.10 „INFO V4+"			(wydanie główne)
18.20 „Jaka to	12.30, 17.30 S. „Barwy			21.20 Modlitwa
melodia?"	szczęścia"	7.00 „Był taki dzień"		różańcowa
18.55 S. „Klan"	13.00 Wiadomości	7.03 „Wojna w eterze"		21.50 „Myśląc
19.25 S. „Leśniczówka"	13.15 S. „Noce i dnie"	7.05 „Informacje		Ojczyzna"
20.00 „Jeden	15.05 „Giganci historii"	kulturalne"		22.00 Apel Jasnogórski
z dziesięciu"	16.00 Wiadomości	7.20 „Było, nie minęło"		22.20 Informacje dnia
20.30 Wiadomości	16.15 „Alfabet Andrzeja	7.45 „Flesz historii"		23.00 „Największy dar"
21.30 S. „Korona	Dobosza"	8.00 S. „Wojenne		reportaż
królów.	16.35 „Przyjaciele"	dziewczyny"		23.30 „Żołnierz
Jagiellonowie"	16.45 „Mrówki górą!"	8.45 „Tomek		Niezlomny
22.05 „Kto ratuje jedno	17.00 S. „Korona	na granicach..."		Kościół"
życie" dramat	królów.	9.10 „Okrasa łamie		film dok.
23.45 „Resortowe	Jagiellonowie"	przepisy"		00.40 „Drzwi do lasu"
Dzieci"	18.00 Teleexpress	9.35 „Był taki dzień"		
00.15 „Mulier fortis.	18.20 „Studio Wschód"	9.37 „Śladami		
Kobieta	18.55 „Nad Niemnem"	Eskulapa"		
mężna" film dok.	19.10 „Studio Lwów"	10.00 „Był taki dzień"		
	19.30 „Informacje	10.15 S. „Szaleństwo		
	kulturalne"	Majki Skowron"		
8.05 „Zaginione -	19.45 „Czym żyje	10.55 „Papież Polak"		
odnalezione"	świat"	film dok.		
8.30, 14.15, 23.15	20.05 „Gra słów.	11.55 „Białorus.		
„Informacje	Krzyżówka"	Początek"		
kulturalne"	20.30 Wiadomości	film dok.		
9.00 „Księga	21.20 S. „Ojciec	12.50, 19.30 „Na tropie		
Przestrzeni"	Mateusz"	przypraw.		
9.40 „Zaginione	23.35 „Zaczarowany	Pikantnie i słodko"		
Skarby"	Kot" film dok.	13.10 „Był taki dzień"		
9.50 „Połączeni"	00.30 S. „Leśniczówka"	13.15 S. „Lalka"		
film dok.		14.35 „Oblicza wojny"		
10.20 „Ada, to nie		15.10 „Historia		
wypada!"	6.35, 11.00 Serwis Info	dzieje się"		
komedial	Poranek.	15.55 „Był taki dzień"		
12.00 S. „Sława i	8.10 „Jedziemy"	16.00 „Giganci historii"		
	8.50 „Agrobiznes"	16.45 „Przestrzeń		

	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.30	Polonia 24
7.55	Moda na rodzinę
8.20	Nad Niemnem
9.35	Zwierzaki Czytaki
9.50	Odlotowe opowieści
10.05	Gra słów. Krzyżówka
10.25	Słownik polsko@polski
10.55	Z Historią na Ty
11.15	Dobre historie
11.40, 21.00	S. „Korona królów. Jagiellonowie”
12.05	S. „Leśniczówka”
12.30	Qulszoł
13.00	Info Wilno
13.05	Całkiem niezła historia
13.15	Polacy świata
13.45	Va Banque
14.40	Gra Warszawa
15.05	S. „Ja to mam szczęście!”
15.30	Jak to działa
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Warto kochać”
17.05	S. „Klan”
17.30	Odlotowe opowieści
17.40	Zwierzaki Czytaki
18.05	S. „Barwy szczęścia”
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.40	S. „M jak miłość”
20.30	Wiadomości
21.25	S. „Leśniczówka”
21.50	Goodbye Soviet Union
22.45	Informacje kulturalne
23.25	S. „Na sygnale”
23.45	Info Wilno
	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	
8.30	Wiadomości
8.55	S. „Soko Leipzig”
9.40, 0.00	S. „Alpejscy detektywi”
10.30	S. „Ostatni ślad”

11.15	Euromaxx
11.30	Kto i dlaczego?
12.00	S. dok. „W Metropolitan Museum of Art”
12.50	„Szkoła kreatywności”
13.00	(Nie)emigranci
14.00	15.00, 16.00 Wiadomości
16.15	S. „Z pamiętnika położnej”
17.15	S. „Wszystko dla pań”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ważna godzina
19.30	Dokąd teraz?
20.30	Panorama
21.30	Litwa mówi
22.30	Wiadomości Rowerowe
23.00	S. „Vigil”
00.45	Euromaxx

6.00	Filmy anim.
7.00	Pani chłopka
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Poważne sprawy”
11.00	Będzie wszystkiego
12.00	Wiadomości
13.20	Pani chłopka
14.30	S. „Miłosne potyczki”
15.30	S. „Złoty chłopak”
16.30	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	Szeszki na 20
21.00	S. „Potrzebuję miłości”
21.30	Wiadomości
22.30	„Kurier” thriller
00.45	S. „S.W.A.T.”

	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	(Nie)emigranci
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Wielkim planem
8.30	Wiara i życie
9.00	Dzień dobry, Litwo
11.30	Jesteśmy z Ukrainy
12.00	W sercu Litwin
13.00	„Nadzieja po obu stronach”

Atlantyku” film dok.	
13.20	Euromaxx
13.50	„Dysputa z orkiestrą”. 20-lecie Funduszu im M. Rostropowicza
15.50	S. „Ostatni ślad”
16.35	„7 dni Kowna”
17.05	„Tony Robinson’s VE Day. Co do minuty” film dok.
18.00	S. „Górski lekarz”
18.45	Ekspres naukowy
19.00	To jest kino
19.30	S. dok. „Kiedy ścierają się tytani”
20.20	Przypomnijmy
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	„Wilno 700. Muzyczna podróż w czasie”
22.00	Georges Bizet „Carmen”. Litewska Państwowa Orkiestra Symfoniczna
23.40	„Przygody niedźwiedzicy Nidy”
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)

6.00, 15.00	Serial anim.
7.45	Pod prąd
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Mała wdowa”
11.00	S. „Sekrety kobiet”
12.00	S. „Fragmenty życia”
14.00	S. „Miłość i pieniądze”
16.00	Wiadomości TV3
16.30	TV Pomoc
18.30	TV3 wiadomości
19.30	W centrum uwagi z E. Jakilaitisem
20.00	„Show dobrego wieczoru”
21.00	S. „Przekłęci”
21.30	Wieczorne wiadomości TV3
22.30	„A więc wojna” komedia
00.25	S. „NCIS: Hawaii”

	
6.00	S. „Nieśmiertelny”
7.00, 13.30	Zasady mojej kuchni
8.25	S. „Toptun”
9.25, 15.55	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
10.35, 18.30	S. „CSI kryminaliści”
11.35	S. „Policja Chicago”
12.30	S. „Nieśmiertelny”
14.50	S. „Toptun”
17.00	Dzień info
17.30	S. „Policja Chicago”
19.30	S. „FBI”
20.30	Ale numer!
21.00	„Rocky” film fab.
23.25	„Zagłada Los Angeles” film fab.
01.15	S. „Okupowani”

	
5.30, 13.00	Nowy dzień
6.30	S. „Jasnowidz”
7.30	Litewskie szkoły
8.00	S. „Nie wyrzekaj się”
9.00, 19.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00	S. „Ślad”
11.00, 21.25	S. „Miłość w deszczu”
12.00	Kultura odpadów
12.30	Twórcy żywności
14.00, 0.30	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
15.00	S. „Jasnowidz”
16.00, 18.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	Litwa na żywo
17.00, 23.30	S. dok. „Przypadki paranormalne 911”
18.20	Sport. Pogoda
18.30	„Twórcy smaku”
20.00, 22.30	Reporter
20.40	Sport. Pogoda
20.50	S. „Jasnowidz”
22.50	Sport. Pogoda
23.00	Litwa na żywo

	
5.40	S. „Hawaii 5.0”
7.30	„Nagi instynkt przetrwania”

8.30	S. „Przekłęci”
9.00	„Na jednym końcu haczyk”
9.30	S. „Semafor”
10.30	S. „Simpsonowie”
11.30, 19.00	S. „Żonaty i z dziećmi”
12.00	S. „Talenty Ameryki”
14.00	„Nagi instynkt przetrwania”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „Hawaii 5.0”
18.00	S. „Semafor”
20.00	S. „Wojny gangów”
21.00	„Zielona strefa” dramat
23.15	S. „Bosch”

6.00	S. „Kadin”
7.00, 17.00	„Rodzinne melodramaty”
8.00	S. „Zakazany owoc”
9.00	S. „Zranione serce”
10.00	S. „Nieśmiertelnik”
11.00	S. „Danni Lowinski”
12.00	S. „Dr House”
13.00, 20.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Bez domu jest źle”
15.00	S. „Anupamaa”
16.00	„Zamieśmy się żonami”
18.00	S. „Major Crimes”
19.00	S. „Dr House”
21.00	S. „Morderstwa w Sandhamn”
01.20	S. „Spirala”

	
6.15	S. „Dziedzictwo”
7.00	S. „Wspaniałe stulecie”
8.00	Transmisja Mszy Świętej
8.30	„Rodzinny ekspres”
9.00	Wiadomości
9.10	„Kwadrans polityczny”
9.25	„Informacje kulturalne”
9.30	Pogoda poranna
9.40	S. „Ranczo”
10.40	S. „Komisarz Alex”

11.40 S. „Ojciec Mateusz”	Karłowicza	11.30 Serwis Info Dzień	świecie Islamu”	12.00 „Życiu powiedzmy TAK” reportaż
12.30 S. „Leśniczówka”	21.00 „Deva” dramat	13.00 Info Raport	16.00 „Giganci historii”	12.25 „Jestem mamą”
13.00 Wiadomości	22.50 „Tanie Dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat”	14.30 Serwis Info Dzień	16.45 „Księża wolności”	12.40 „Prosto o gospodarce”
13.10 „Agrobiznes”	23.35 „Więcej niż fikcja”	16.30 Info Dzień (16.45 Info Kultura)	17.15 S. „Chichot losu”	13.00, 19.00 Modlitwa Anioł Pański
13.35 „Rok w ogrodzie Extra”		18.00 „Teleexpress”	18.00 „Nie taka prosta historia”	13.03 Informacje dnia
13.50 „Natura w Jedyńce” film dok.	7.00, 23.05 „Polonia 24”	18.15 „Teleexpress Extra”	18.25 S. „Wojenne dziewczyny”	13.20 „Czarny sufit” film fab.
15.00 S. „Wspaniałe stulecie”	7.30 „Stacja Innowacja”	18.30 „O co chodzi”	19.10 „Arsenał. Magazyn militarno-historyczny”	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
16.00 Wiadomości	7.45 „Polacy na ratunek Żydom”	19.00 Panorama	19.35 „Mój ulubiony bohater Niepodległości”	15.20 Muzyczne chwile
16.20, 21.15 „ALARM!”	8.00 „Qulszoł”	19.20, 22.20 Serwis Info Wieczór	19.40 „Zaginione? Ocalone? Historie zawodów”	15.30 „Filmowe życiorysy”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)	19.35 „O tym się mówi” (20.15 Info Kultura)	20.00 „Informacje kulturalne”	16.05 „Brat Franciszek” film anim.
17.05 S. „Dziedzictwo”	12.10 „Studio Lwów”	20.30 Wiadomości	20.18 S. „Korona królów”	16.50 „Ma się rozumieć”
18.00 „Teleexpress”	12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”	21.00 Gość Wiadomości	20.40 „Pień Katyński” film dok.	17.00 Informacje dnia
18.20 „Jaka to melodia?”	13.00 Wiadomości	21.15 „Minęła 20.”	21.10 „Dar wolności”	17.10 „Na zdrowie”
18.55 S. „Klan”	13.15 S. „Ojciec Mateusz”	22.00 „Nie da się ukryć”	21.30 S. dok. „Upadek. Jak Ukraińcy zniszczyli imperium zła”	17.30 Wielkopostny Koncert Muzyki Filmowej
19.25 S. „Leśniczówka”	15.00 „Zaczarowany Kot” film dok.	22.50 „W tyle wizji”	22.15 „Samochody przywódców”	18.00 „Po stronie prawdy”
20.00 „Jeden z dziesięciu”	16.00 „Wiadomości”	23.30 „W tyle wizji Extra”	23.10 „Stalin i Trocki - walka na śmierć i życie” film dok.	18.50 Muzyczne chwile
20.30 Wiadomości	16.20 S. anim. „Agatka”	00.00 Info Wieczór	00.05 „Katyń” dramat	18.55 „Poczet wielkich Polaków”
21.25 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	16.30 S. anim. „Mami Fatale”	00.30 „W akcji”		19.05 Informacje dnia
21.55 Puchar Hiszpanii, 1/2 finału. FC Barcelona - Real Madryt	16.40 „Nela Mała Reporterka”		6.35 Droga Krzyżowa z papieżem Janem Pawłem II. Koloseum 2005	19.15 „Rozmowy niedokończone”
0.10 S. dok. „Wybudzeni”	17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	7.00 „Był taki dzień”	8.10 „Benedyktyni - właściwa miara” film dok.	20.30 S. anim.
	18.00 Teleexpress	7.02 „Wojna w eterze”	8.55 „Poczet wielkich Polaków”	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
8.00 „Muzyczne poranki”	18.20 „Uwierzyliśmy w siebie” film dok.	7.05 „Informacje kulturalne”	9.00 Informacje dnia	21.20 Modlitwa różańcowa
8.50, 14.20, 22.30 „Informacje kulturalne”	18.55 „Kierunek Zachód”	7.20 „Było, nie minęło”	9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”	21.50 „Myśląc Ojczyzna”
9.20 „Co dalej?”	19.10 „Magazyn z Wysp”	7.45 „Na Tropach Historii”	9.35 „Každy maluch to potrafi”	22.00 Apel Jasnogórski
9.55 „Res Poloniae”	19.30 „Informacje kulturalne”	8.00 S. „Wojenne dziewczyny”	9.50 „Słowo życia”	22.20 Informacje dnia
10.30 „Duże zwierzę” film obycz.	19.45 „Czym żyje świat”	8.40 „Okrasa łamie przepisy”	10.00 „Skarby ojcowskiego domu” reportaż	23.00 „Życie z wielkiej miłości” koncert pasyjny
12.00 S. „Sława i chwała”	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	9.05 „Tomek na granicach... Rzeczypospolitej”	10.30 „Sanktuaria polskie”	23.45 Film dok.
13.10 „Biblijne zoo” film dok.	20.30 Wiadomości	9.30 „Śladami Eskulapa”	10.55, 20.25 Święty na każdy dzień	
14.50 „Rififi po sześćdziesiątce” komedia	21.20 S. „Blondynka”	9.55 „Był taki dzień”	11.00 Audiencja generalna papieża Franciszka w Watykanie	6.00, 13.00, 20.00 Fani czterech kółek
16.25 „Wielki Buster” film dok.	23.35 „Magazyn Ekspresu Reporterów”	10.05 S. „Szalerstwo Majki Skowron”		9.00 Jak to jest zrobione?
18.15 „Księga Przestrzeni”	00.30 S. „Leśniczówka”	10.30 „Był taki dzień”		10.00 Skarby z szopy
18.40 „Mistrz i Katarzyna” film anim.		10.35 „Księża wolności”		10.30 Walka o bagaż
18.55 „Spotkanie z cieniem”	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek	10.40 „Karski i władcy ludzkości” film dok.		11.00 Morze złota
19.50 Koncert muzyki Mieczysława	8.10 „Jedziemy”	11.50 „Ambulans Polska - Syria” film dok.		12.00 Łowcy staroci
	8.50 „Agrobiznes”	12.50 „Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko”		17.00 Skarby z szopy
	9.00 „Jedziemy dalej”	13.15 S. „Lalka”		17.30 Okazja na dom
	9.20 „Minęła 8.”	14.35 „Oblicza wojny”		18.00 Łowcy staroci
	10.10 „Minęła 9.”	15.05 S. dok. „Widoki z ogrodu w		19.00 Jak to jest zrobione?
	10.40 Plan dnia	ogrodowa w		19.30 Jak to działa?
				22.00 Gwiazdorskie fury
				00.00 Łowcy staroci

LEGENDA POLSKIEJ ESTRADY
POWRACA DO WILNA!

JANUSZ

LASKOWSKI

**ŚWIAT
NIE WIERZY ŁZOM**

W REPERTUARZE NAJWIĘKSZE PRZEBOJE!
WYBUDUJĘ DOM BEATA Z ALBATROSA KOLOROWE JARMARKI

 22 KWIETNIA 2023

 18:00

 **SALA KONCERTOWA
"COMPENSA" W WILNIE**
UL. KERNAVES 84 WILNO

COMPENSA
KONCERTU SALE

 BILETY DO NABYCIA
NA **STRONIE INTERNETOWEJ**
ORAZ W KASACH **BILIETAI.LT**

bilietai.lt

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu.

Tel. 8 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. 8 659 57 721

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń,

alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. 8 600 18 083 (Leon)

PRACA

PRACA W DOMU!

Potrzebni kupcy i zbieracze ślimaków winogronowych.

Tel. 8-608 43948.

POSZUKUJĘ MATERIAŁÓW O MALARCE ANNIE KREPSZTUL DO FILMU DOKUMENTALNEGO

Szukam materiałów, które mogłyby być przedstawione w naszym filmie.

Poszukuję:

- fotografii związanych z działalnością i twórczością Anny Krepesztul z Taboryszek
- filmów, nagrań filmowych z udziałem Anny Krepesztul lub dotyczących uroczystości z nią związanych
- zapisków, notatek dotyczących jej życia i twórczości
- zwłaszcza wszelkich amatorskich materiałów wizualnych o Annie Krepesztul

Razem z twórcami filmu uważamy, że postać Anny Krepesztul zasługuje na film, który jest rzetelny i bogaty w informacje o jej wyjątkowym życiu. Dlatego zwracam się do Państwa z uprzejmą prośbą o pomoc w zgromadzeniu takich materiałów.

Kontakt: Julia Popławska;
poplawska.julia@gmail.com

WYDANIE CODZIENNE (indeks 0044)	1 mies. – 8,00 €
	3 mies. – 22,00 €
	6 mies. – 43,00 €
WYDANIE CODZIENNE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, EMERYTÓW (indeks 0227)	1 mies. – 7,00 €
	3 mies. – 20,00 €
	6 mies. – 39,00 €
WYDANIE MAGAZYNOWE (indeks 0172)	1 mies. – 3,00 €
	3 mies. – 8,50 €
	6 mies. – 17,00 €

"Kurier Wileński" można zaprenumerować:
w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
drogą elektroniczną – www.prenumeruok.lt
Zasięgnąć informacji można pod nr tel. (8-5) 212 30 40
Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius,
kolport@kurierwilenski.lt, www.kurierwilenski.lt

Podróże z historią s.IV – odc. 35 Wiosenne obrządki (piątek, godz. 17.55)

Czym zawiniła sobie Marzanna, którą co roku topią dzieci wraz z nadzieją wiosny? Dlaczego urządzamy małą wojnę na jajka w czasie śniadania wielkanocnego? I z jakiego powodu młode dziewczyny co roku są ulubionym celem młodzieńców, którzy oblewają je wodą w czasie śmigusa – dyngusa? Radosław Kotarski rusza śladem wiosennych zwyczajów i odkrywa ich tajemnicze zapoczątki. Okazuje się bowiem, że nasi przodkowie pozostawili nam niesamowicie ciekawe obrządki, które nadal są kulturowane.

Tajemnice Grobu Bożego (sobota, godz. 14.15)

Historia Bazyliki Grobu Bożego w Jerozolimie. Dokument został zrealizowany podczas świąt wielkanocnych w 2010 roku, kiedy we wszystkich obrządkach obchodzono Wielkanoc w tym samym czasie.

Zawsze jest czas na miłość (niedziela, godz. 22.30)

To pełna optymizmu i dowcipu historia dwojga przegranych życiowo ludzi, którzy pokazują światu, że warto walczyć o pragnienia i swoje wartości. Amerykanka Emily Walters, wdowa po milionerze, mieszka w eleganckim apartamencie w malowniczej dzielnicy Londynu Hampstead. Niemłoda już kobieta czuje się zagubiona w życiu. Nie ma głowy do interesów i finansów, w efekcie zaczyna brakować jej gotówki. Pewnego dnia poznaje Donalda Hornera, ekscentrycznego Irlandczyka, właściciela osobiwej chatki znajdującej się niedaleko na obrzeżach Hampstead. Wkrótce Donald staje się celem nieuczciwych przedsiębiorców budowlanych, którzy chcą go wysiedlić z tak atrakcyjnego miejsca dla developerów. Emily zrobi wszystko, aby mu pomóc, ryzykując nawet odrzucenie przez grono dotychczasowych znajomych z towarzystwa. Między nimi rodzi się wyjątkowa więź, która jest zaprzeczeniem wszelkich przyjętych wśród elity zasad i konwenansów.